SMSKA

ZPRAVODAJ SDRUŽENÍ MÍSTNÍCH SAMOSPRÁV ČESKÉ REPUBLIKY

WWW.SMSCR.CZ | FACEBOOK.COM/SMSCR.CZ | ČÍSLO 12/2021

Téma str. 3
Krach Bohemia Energy se dotýká především občanů. Obce nezaspaly!

SMS-služby s.r.o. str. 9
Nechceme vaši práci ztěžovat, ale naopak vám pomáhat, vzkazuje za pověřence Lenka Matějová

Veselé střípky str. 18
Překlepy a přebrepty aneb Když se daří…

Eliška Olšáková: Kdybych nevěřila, že to zvládnu, nepouštěla bych se do toho

Nová předsedkyně SMS ČR je zároveň novou poslankyní Parlamentu ČR. Letos v říjnu ji voliči vykroužkovali ze čtvrtého místa kandidátky Pirátů a STAN do Sněmovny. Vlivem více než 8 000 preferenčních hlasů nakonec skončila druhá. Kdo je vlastně Eliška Olšáková, kterou nyní čekají velké změny v práci i v životě?

Jste rodačka ze Slavičína. Co a kdy vás přivedlo do Valašských Klobouk?

Já jsem se narodila ve slavičínské porodnici, ale vyrostla jsem ve Svatém Štěpáně, v obci asi 12 kilometrů vzdálené od Valašských Klobouk, kam jsem chodila na gymnázium. Tam jsem potkala svého manžela a vdala se do Klobouk. Takže jedním slovem by se na vaši otázku dalo odpovědět: manžel.

Co vás přivedlo k politice?

Od roku 1990 jsem pracovala ve veřejné správě, nejprve jako matrikářka, později jako vedoucí odboru městského úřadu v Kloboukách. Problematiku samosprávy jsem tedy dobře znala – a dobře jsem také věděla, že z pozice úřednice dokážu změnit k lepšímu jen velmi málo, ať se budu jakkoliv snažit. Proto jsem se rozhodla v roce 2014 kandidovat v komunálních volbách. Když to trochu zjednoduším, šlo mi o to, aby město, kde žiji a které mám moc ráda, bylo lepším místem pro život – a to nejen pro mě, ale hlavně pro mladé lidi, kteří odcházeli za prací do regionálních center.

Po sedmi letech starostování ve Valašských Kloboukách jste se dostala do Sněmovny. Od ledna budete vykonávat funkci v čele města jako neuvolněná. Jak si práci pro své město nyní představujete?

Skloubit povinnosti starostky, i když nově neuvolněné, s poslaneckou prací bude náročné, to nezastírám. Ale kdybych nevěřila, že to zvládnu, nepouštěla bych se do toho. Ve vedení města se naštěstí můžu spolehnout na výborný tým, na který teď samozřejmě musím delegovat více práce než dřív. Ale kolegové a kolegyně mají pochopení a snad i vědí, že moje práce v parlamentu je logickým pokračováním toho, o co se snažíme v Kloboukách.

Jaká je vaše původní profese? A co vám dala pro vaše současné působení v politice?

Vystudovala jsem sociální pedagogiku, která mi dala vhled do sociální problematiky, schopnost pracovat s lidmi, přistupovat k nim individuálně, snad i pochopení pro složitější životní situace lidí. Určitou sociální empatii. Sociální

Starosto, ještě tě to baví?

Jsem starostou Novosedel nad Nežárkou na Třeboňsku od roku 1994. V poslední době dostávám otázku, kterou bych snad ani nečekal. Nejedná se ani tak o výtku, chápu to spíše jako reflexi doby, v níž se nacházíme. Od zlatých devadesátých let jsme se posunuli do dnešní transparentní a skoro digitální doby plné zajímavých příležitostí a výzev. Stejně se mi ale zdá, že nám stále více a více chybí okamžiky malých a drobných radostí, které se ztrácí za velkými úkoly. Ale pořád to stojí za to. Už jenom setkávání s lidmi, kteří rovněž usedli na starostenskou židli, je velmi inspirující.

Pokračování na straně 3

práce či pomáhající profese umožňují zvládat nároky prostředí, ve kterém se lidé ocitají a na něž bez pomoci sami nestačí. A tahle zkušenost je, myslím, velmi prospěšná i v politice.

Daleko lépe půjde zřejmě ve prospěch SMS ČR skloubit s prací poslankyně vaše další nová role, neboť jste se stala celostátní předsedkyní sdružení. Jaké zkušenosti můžete sdružení nabídnout?

Přicházím do vedení sdružení s aktuálními, velmi autentickými zkušenostmi starostky, tedy s tím, že v reálném životě narážím typově na úplně stejné problémy jako naši členové a členky. A ve sněmovně chci být právě hlasem obcí, chci tam vnášet pohled přímo z terénu, z praxe, a na základě toho ovlivňovat vznikající legislativu přímo „zevnitř" zákonodárného sboru. Z působení Věry Kovářové v minulé sněmovně víme, že je to obrovská výhoda, a já jsem ráda, že síla starostů a starostek bude po posledních volbách v Poslanecké sněmovně zase o něco větší.

Jaké budou (nebo jsou) vaše první kroky v SMS ČR?

Mým prvním krokem ve funkci bylo oslovení předsedy odstupující vlády Andreje Babiše, kterého jsme společně s čestným předsedou Standou Polčákem vyzvali, aby jeho vláda, o níž tvrdil, že bude pracovat do poslední chvíle, neodkládala rozhodnutí o zvýšení odměn komunálních politiků. Je v podstatě ostudné, že jsou odměny starostů a starostek závislé na libovůli vlády. Měly by být odvozovány od nějakých jasných ekonomických ukazatelů, jako je tomu například v případě platů ústavních činitelů.

Jak na to Andrej Babiš zareagoval?

Před několika dny odpověděl, že nám nevyhoví. Budu mu tedy psát znovu – a oslovím také lídry všech stran nové koalice. Pokud nebude navýšení odměn starostů schváleno do konce roku, budou si muset zástupci obcí počkat další rok – a inflace jim mezitím z odměn ukousne deset, možná i více procent, protože výše jejich odměn se nezměnila už druhým rokem. Tuto aktivitu považuji za nesmírně důležitou, protože starostové si o zvýšení odměny sami nikdy neřeknou. Dalším důležitým tématem je přijetí zákona o střetu zájmů, kde bychom chtěli iniciovat poslanecký návrh zákona, který by reflektoval nález Ústavního soudu a vyjmul alespoň část komunálních politiků z povinnosti zveřejnovat majetková přiznání.

Co plánujete v dlouhodobějším časovém horizontu?

Toho je tolik, že bychom mohli popsat celou SMSku! Ale kdybych měla vybrat to nejdůležitější, zmínila bych samosprávné minimum – zaručený fixní příjem, který by všem obcím v ČR umožnil mít uvolněného starostu nebo starostku. Obce mají obrovský potenciál, a to i ty nejmenší. Ty však často nemají vůbec žádný apa-

rát, který by mohl převádět nápady v praxi a skutečně aktivně přispívat k rozvoji obce. Z dalších priorit zmíním snahu o změnu stavebního zákona, vyřešení problému tranzitní dopravy, a především zachování základní infrastruktury v obcích, která by měla zabránit tomu, aby mladší generace neodcházela pracovat a žít do velkých měst. Velký počet obcí, který v ČR máme, je výhoda, ne zátěž, je to součást kulturního dědictví, které máme rozvíjet a ne dusit.

V pozici starostky jste se musela naučit snášet kritiku i vulgarity ze strany občanů. Asi podobně jako většina vašich kolegů starostů. Jak jste se s tímto jevem naučila pracovat?

Začátky byly těžké, člověk těžko snáší nespravedlivou kritiku, ale tím si asi prošli všichni moji kolegové a kolegyně. Učím se s tím pracovat, ale imunní vůči tomu samozřejmě nejsem.

Jste matkou, a dokonce i babičkou. Jaké jsou to pro vás role?

Životně ty nejdůležitější, rodina je pro mě nenahraditelná a nesmírně důležitá.

Co vám pomáhá, když se potřebujete odreagovat?

Asi jako mnohým jiným: sport, četba, čas s rodinou, přáteli. Ráda chodím do kina, na procházky, a co mě nabíjí, je čas s vnučkami. To se na starosti a problémy zapomíná velmi rychle.

Jak se s vašimi novými pozicemi vypořádává vaše rodina? Budete teď s nimi trávit zřejmě méně času… Jak to plánujete? Umíte dělit čas na práci a na rodinu? Umíte přepínat?

Asi každý po svém. Všichni mají svoji práci, povinnosti, koníčky. Víme, že se máme rádi, že se na sebe můžeme spolehnout a že ne vždy na sebe máme tolik času, kolik bychom chtěli. A když to vyjde, rádi společně cestujeme, spolu trávíme dovolené, svátky, prázdniny. Přepínat samozřejmě umím a musím. Snažím se nepřenášet pracovní problémy domů, i když ne vždy se to daří. Stále se to učím.

Povídáme si na počátku adventu. Rozhovor si ale přečtou čtenáři o Vánocích. Už víte, jak a kde budete trávit Vánoce?

Vím. S celou svou rodinou doma ve Valašských Kloboukách. Peču vánočku, vařím punč a užívám si společné chvíle.

Jaký vánoční dárek by vás nejvíce potěšil?

Určitě rodinné fotografie, které bych si umístila v pražské kanceláři. Nějaká hezká kniha, lístek do divadla a taky batoh, protože jsem zjistila, že na cestování vlakem je to pohodlnější než cestovní kabela – musím rozšířit seznam pro Ježíška.

Co byste přála svým kolegům starostům, kterých jste teď v pozici předsedkyně jakousi „mámou" či možná spíše ochránkyní jejich práv a zájmů?

Nejspíš to, aby postavení samospráv v naší zemi – a postavení všech těch obětavých žen a mužů v čele samospráv – bylo natolik suverénní a stabilní, abychom žádné ochránce nepotřebovali. Ale protože vím, že je to přání z říše fantazií, chci jim – vám všem, nám všem – popřát alespoň občas pozitivní ohlasy na naši práci, a především pokud možno klidný konec roku a radostný vstup do roku nového. Všem pevné zdraví, hodně sil a elánu. Spokojený soukromý i pracovní život.

Totéž přeji i já vám. Děkuji za rozhovor!

Marie Šuláková
šéfredaktorka SMSKY

Upřesnění

Do listopadové tištěné SMSKY se vloudila chyba. Upřesňujeme, že jedním z nových místopředsedů SMS ČR je také Petr Halada, starosta Kamýku nad Vltavou. Republikové shromáždění si nové předsednictvo zvolilo 4. listopadu v Ostravě. Všem zvoleným ještě jednou gratulujeme a přejeme hodně sil v nových pozicích. **red**

Starosto, ještě tě to baví?

Pokračování ze strany 1

Obdivuhodná je osobnost dlouholetého starosty obce Majdalena. S Karlem Fürstem jsem se seznámil v roce 1994. Byli jsme úplní nováčci a postupně jsme přicházeli na kloub starostenské profesi a stali se i přáteli. V mnoha věcech jsme měli stejný pohled na řešenou problematiku, ale celkově jsem byl pořád za ním. Měl a dodnes má neuvěřitelný kredit, díky němuž zvládá náročnou práci v obci, ale hlavně se věnuje svojí rozvětvené rodině. Společně s manželkou vychovali pět dětí a v rámci pěstounské péče poskytli domov a dali naději dalším 21 dětem. Samozřejmě na to musí být povaha, ale přesto dokázali těch 26 dětí vychovat a on přitom stál v čele obce dlouhých 24 let. To vše s nadhledem a smyslem pro humor.

Vážím si práce každého starosty, ať už ji vykonává krátce nebo patří mezi komunální veterány. V tomto volebním období řada starostů předčasně skončila. Je to škoda, ale taková už je doba. Mimochodem, Karel Fürst je od roku 2018 neuvolněným starostou obce Majdalena. Možná, že prostě nemá tolik času přemýšlet o tom, co je dobře, protože to zkrátka dělá.

A na úplný závěr odpovím na úvodní otázku. Ano, ještě mě práce starosty baví, protože mám možnost se setkávat se spoustou zajímavých lidí. Mám nadále chuť vykonávat službu obci a lidem v ní. A také tak trochu rozdávat radost po celých jižních Čechách.

Přeji všem pohádkový advent plný nadějí, radostné Vánoce a úspěšný rok 2022.

Filip Mencl
starosta obce Novosedly nad Nežárkou v Jihočeském kraji

R. L. Stevenson:
„Putovat s nadějí je lepší než dorazit k cíli."

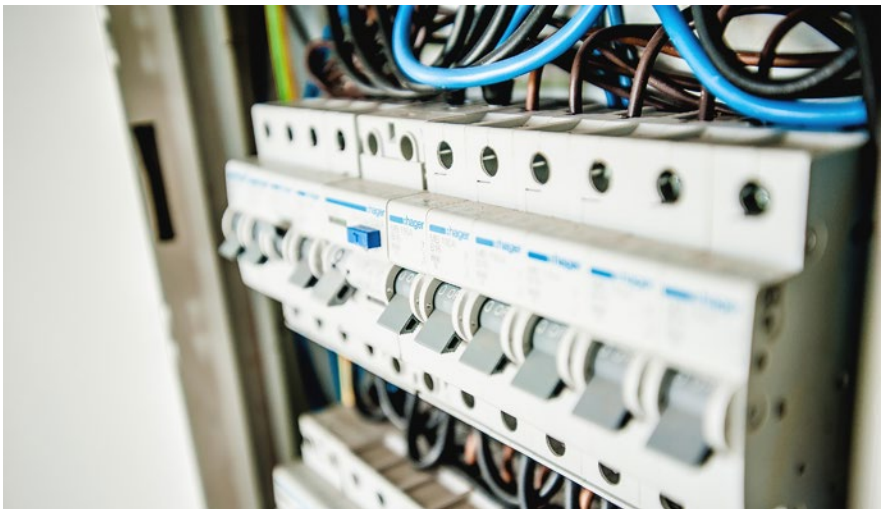
Téma

Krach Bohemia Energy se dotýká především občanů. Obce nezaspaly!

Obce nezaspaly, jak hlásaly titulky v médiích krátce po krachu Bohemia Energy, přestože se vysoké ceny energií promítnou i do obecních rozpočtů. Vyplývá to z průzkumu Sdružení místních samospráv ČR, do kterého se zapojilo 700 obcí z celé České republiky. Velký problém mohou mít zejména tzv. bezkontaktní občané. Jak jim pomoci? A co všechno představuje pád Bohemia Energy?

Dodavatel poslední instance

Informace o ukončení dodávek energie od skupiny Bohemia Energy (BE) zaskočila letos v říjnu všechny. Následovalo několik dalších společností, jako je Kolibřík Energie, A-PLUS Energie obchodní, a.s. apod. V té době byl ještě termín „dodavatel poslední instance" nový a neznámý, nicméně už o měsíc později jej denně skloňují média i obyvatelstvo. O svého dodavatele přišlo totiž na 900 tisíc klientů, což je historické maximum.

DPI je zákonná pojistka

Dodavatel poslední instance (DPI) ovšem není nový institut. Naopak. DPI je zákonná pojistka, která chrání klienty v případě, že jejich dodavatel zkrachuje. Klient ze zákona v takové chvíli automaticky přechází k DPI, kterými jsou velké a stabilní společnosti, jakými je ČEZ, EON a PRE v případě elektrické energie, nebo innogy, EON a PPAS v případě plynu, a to podle místa odběru.

Proč jsou teď zálohy dvojnásobné?

Režim dodavatele poslední instance je sice záchovným mechanismem, rozhodně však ne pro naše peněženky. Bývalí klienti BE a dalších levných dodavatelů byli zvyklí platit zálohy, jejichž níže po krachu překvapila i samotné dodavatele poslední instance. A protože jsou zálohy vždy rozplánovány na 12 měsíců a u DPI se počítá s maximem šesti měsíců, tedy s polovinou času, jsou nyní zálohy dvojnásobné. Pokud k tomu připočítáme fakt, že došlo zároveň k obrovskému nárůstu cen za energie a DPI nemají energii nakoupenou v předstihu, tedy výhodněji, ale nakupují ji podle potřeb v reálném čase, záloha u DPI se opět zvyšuje. Vliv na její výši má i fakt, že se nacházíme v topné sezóně, tedy nepředplácíme si teplo, ale hradíme reálné spotřeby, na které jsme si v létě nenaspořili a které jsou u některých DPI vypočítávány včetně celého měsíce října, kdy ke krachu došlo.

Z režimu DPI je třeba co nejdříve odejít

Kvůli součtu výše uvedených okolností se někteří klienti nyní dostávají u první zálohy na závratné částky, jejichž výši nejsou schopni pochopit, natož zaplatit. Proto se jim doporučuje z režimu DPI co nejdříve odejít, tedy najít si nového dodavatele, kterým může být i stejná společnost, nicméně již v normálním režimu. Ostatně přejít k „běžnému" dodavateli od DPI musí klienti do šesti měsíců tak i tak, jinak jim budou dodávky energií opravdu přerušeny.

Postižených obcí není tak mnoho

Klienty BE a dalších společností byli především lidé, firmy a někdy i obce, pro které byla rozhodující cena, tedy hlavním motivem výběru byl ekonomický důvod, levná energie. Přestože se jedná o zhruba 900 tisíc klientů, obce zde rozhodně netvořily velkou skupinu.

Z průzkumu SMS ČR krátce po oznámení ukončení dodávek vyšlo najevo, že ze 700 respondentů se jednalo o sedm procent dotázaných. Dvě třetiny dotázaných obcí naopak odebírají energie od větších dodavatelů, kteří jsou zároveň i dodavateli poslední instance.

Obce nezaspaly!

Z dotazníkového šetření rovněž vyplynulo, že obce nezaspaly, jak se hlásalo v článcích hned po krachu. Čtvrtina jich má zvýšený zájem o pořízení vlastního zdroje energie a v 25 obcích, které se zapojily do průzkumu, už tento proces spustili. Obce, které si vyrábí zdroje vlastní energie, se většinou rozhodly pro fotovoltaiky umístěné na střechách obecních budov, využívají teplo ze spalování biomasy nebo mají vodní elektrárnu. Respondenti ankety v komentářích také hojně uváděli, že dodavatele soutěží na komoditní burze díky SMS ČR, případně dodavatele vybírají s pomocí privátního energetického poradce a Energetické agentury Zlínského kraje. Nejsou tedy těmi, koho by opravdu ukončení dodávek zasáhlo, a to zřejmě i z toho důvodu, že po letitých zkušenostech, které s různými dodavateli mají, je většina z nich (66, 5 %) klienty společností, jež jsou nyní i dodavateli poslední instance.

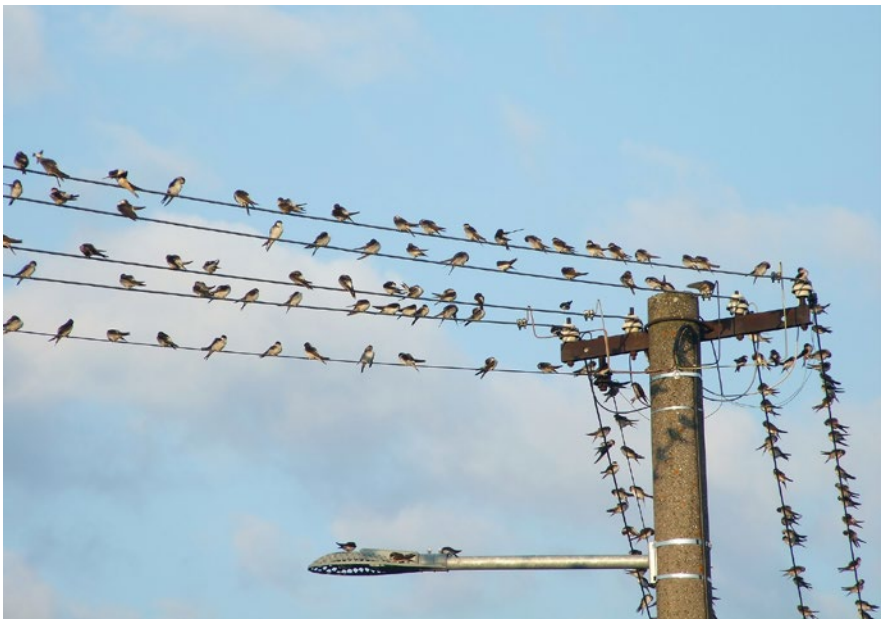
Ostatně obce jsou také jako řádní hospodáři při výběru dodavatele pečlivější než běžný občan, který lehce naletí energošemjdům a podomním prodejcům, především pokud přijdou k seniorovi.

Kdo je v ohrožení?

Nejvíce ohroženi jsou tedy senioři a lidé, kteří byli u BE čistě z ekonomických důvodů, protože by si vyšší platby nemohli dovolit. O ně jde v tuto chvíli především. Pro ně jsou několikanásobné zálohy likvidační, a proto jsou v hledáčku ERÚ (Energetického regulačního úřadu), který se snaží neúnavně edukovat jak neziskový sektor formou veřejných webinářů, tak i širokou veřejnost prostřednictvím tiskových zpráv a prohlášení. ERÚ v této chvíli také nonstop odpovídá na lavinu dotazů, které jim občané zasílají.

S kampaní na pomoc občanům pomáhá i SMS ČR

Aktuálně ERÚ společně s neziskovými organizacemi a sdruženími typu SMS ČR spustila kampaň směřovanou na tzv. bezkontaktní zákazníky, kterých je téměř 250 tisíc a kteří doposud nekontaktovali zpět DPI, neuhradili zálohu či nevyvinuli žádnou činnost směřující ke změně dodavatele. Důvodem může být například nekvalitní databáze od původních dodavatelů, nicméně lze předpokládat, že se jedná především o zákazníky, kteří opravdu o situaci nevědí, netuší, že jsou u DPI, přestože byli obesláni, a setrvání u DPI je pro ně velmi ekonomicky nevýhodné. Lze předpokládat, že se jedná o osoby osaměle žijící, seniory, případně obyvatele, kteří možná oznámení dostali, nicméně nejsou schopni situaci bez pomoci řešit. Pro tyto klienty je zde kampaň, jejímž cílem je vyhledat a zaktivovat maximální počet osob, protože režim DPI trvá pouze šest měsíců, a v tomto časovém horizontu je nutné situaci řešit a přejít na standardní smlouvu.

Obce by měly pomoct s informováním bezkontaktních zákazníků

O spolupráci v této věci byly požádány i obce, které již obdržely informační manuál a letáček, jenž mohou zveřejnit na svých vývěskách či informačních tabulích. Neočekává se, že by obce mohly svým občanům pomoci finančně, zejména ty malé. Pomoci ale mohou s informováním bezkontaktních zákazníků, kterých je zatím čtvrt milionu.

O slevách či splátkách je třeba s DPI komunikovat

Pomoc klientům nabízí také stát, konkrétně Ministerstvo práce a sociálních věcí přes své úřady práce formou Mimořádné okamžité pomoci (MOP). DPI jsou pak připraveni a ochotni snížit listopadové platby o 50 a prosincové až o 60 procent z vyměřené zálohy, o čemž je však třeba s DPI komunikovat, stejně jako např. o splátkových kalendářích.

Jak to bude na jaře aneb vánoční doba tichem před bouří?

V tuto chvíli ještě nevíme, jak bude kauza BE pokračovat na jaře. Obce správně předpokládají nárůst výdajů za energie, a proto upravují své rozpočty, jak vyplynulo z dotazníku. Samosprávy mají oproti občanům výhodu v tom, že mohou v případě navýšení výdajů reagovat rozpočtovým opatřením. Takový luxus si ale lidé bez úspor či dostatečných příjmů dovolit nemohou. Lze proto předpokládat, že čas vánoční je tichem před bouří, která nás v sociální oblasti čeká, neboť po Novém roce může nastat řešení nezaplacených záloh a případné odpojování elektroměrů a plynoměrů.

SMS ČR: Při stanovení výše příspěvku na bydlení je třeba zohlednit budoucí ceny

Na tuto možnost jsme jako připomínkové místo reagovali i v případě návrhu nařízení vlády, kterým se pro účely příspěvku na bydlení ze státní sociální podpory pro rok 2022 stanoví výše nákladů srovnatelných s nájemným, částek, které se započítávají za pevná paliva, a částek normativních nákladů na bydlení. Při výpočtu se totiž vychází z indexu spotřebitelských cen za první až třetí čtvrtletí roku 2021 a vývoje těchto cen za celý rok 2021 a vláda nemá zmocnění v rámci nařízení vycházet při výpočtu z prognóz na příští rok, což by byl správný postup, který by pracoval se současnou situací a nastavil příspěvky v reálné výši. Pravdou je, že vypočítání normativních nákladů na bydlení z budoucích cen by dalo realistický základ pro výpočet normativních nákladů pro rok 2022, ale znamenalo by dvojí započítání pro příští výpočet normativních nákladů (na rok 2023). A proto MPSV předložilo novelu zákona o státní sociální podpoře, jejímž cílem je adekvátně reagovat na situaci na trhu s energiemi a přitom nenarušit úpravu normativních nákladů na bydlení formou nařízení vlády pro rok 2023 a roky následující.

Jindra Tužilová
vedoucí legislativní analytička SMS ČR

Směřujme k co největší soběstačnosti komunity. To je cesta – a nejen k úsporám

S nákupem energií na burze pomáhá pod patronací SMS ČR už osm let starostka Hořiněvsi Jana Kuthanová. Co radí obcím, kterých se krize také dotkne?

Krize se zcela určitě dotkne všech obcí. Myslím, že řada starostů mnohé kroky k úsporám již udělala. Úsporné jsou často veřejné budovy, ale i veřejná osvětlení, před námi je však ještě celá řada úkolů a záleží na nás, zda budeme mít odvahu vize o energetické soběstačnosti realizovat.

Řada starostů již také podepsala Pakt starostů pro udržitelnou energetiku, čímž de facto potvrdili své závazky k úsporám emisí. Někde již zpracovávají Akční plán pro udržitelnou energetiku (SECAP). Doporučuji tedy nebát se nových výzev.

Pomohlo letošní obchodování na burze alespoň těm obcím, pro které jste soutěž zprostředkovala?

Věřím, že pomohlo. Když jsem obdržela informaci o tom, jaká cena se vysoutěžila, nadšená jsem z toho zprvu moc nebyla. Poté, co se děje nyní, můžu být však spokojená. Bylo to hektické, ceny stoupaly každým dnem, takže bylo třeba jednat rychle. Cena je o třetinu vyšší než před dvěma lety, ale vysoutěžena je až do konce roku 2023 jako stabilní.

V červenci jste napsala do SMSKY takovou myšlenku. Zvažovala jste, jaké by to bylo, kdyby se soutěžily energie pro všechny obce v ČR. Anebo alespoň pro všechny členy SMS ČR. Tehdy jste také dodala, že je to nereálné, ale že by to nebylo špatné. Co si o tom myslíte dnes?

Stále to stejné. Že by to bylo fajn. A ještě lepší by bylo, kdyby byly obce více energeticky soběstačné, měly vlastní komunitně energetickou společnost a vzájemně si podnikatelé, fyzické osoby, majitelé nemovitostí, obce, školy a další v komunitě pomáhali.

Možná je nyní řada obcí na vážkách. Co byste jim jako jejich kolegyně v tomto oboru zkušená poradila?

Nemyslím si, že jsem v tomto oboru zkušená, ale snažím se být platná. Doporučila bych všem, aby spolupracovali, předávali si své zkušenosti, hledali odborníky-energetiky a kontaktovali své MASky, které už o tom také vědí hodně.

Co byste poradila obcím, které váhají nebo se bojí na burze obchodovat? Existují v této oblasti úskalí, kterým by se obce měly vyhnout?

Nevím, nemám žádné špatné zkušenosti. Naopak burza asi nejvíce generuje bezpečné prostředí pro organizované obchodování komodit v České republice, transparentní cenotvorbu, zveřejňování informací atd.

Co bychom měli udělat – stát, klienti, obce, organizace – aby k podobné situaci již nedošlo?

Pokud myslíte ten vysoký nárůst cen energií, tak jednoznačně, jak jsem již uvedla, směřovat k co největší soběstačnosti komunity. To je cesta. A nejen k úsporám.

Najděte si co nejdříve stálého dodavatele, varuje jeden z DPI

Aktuální situace související s krachem nejen Bohemia Energy nemá historicky v takovémto rozsahu obdobu, uvedl pro SMSKU Miroslav Vránek, který je tiskovým mluvčím společnosti Pražská plynárenská Distribuce, a.s. Ta je také jedním z dodavatelů poslední instance (DPI). Jak tato společnost hodnotí stávající situaci a co radí?

Co je pro vás jako dodavatele největší oříšek a co vás překvapilo?

Vzhledem k mimořádným okolnostem a potřebě v krátké době odbavit řádově mnohem více klientů, než bylo v minulosti běžné, jsme museli operativně posílit naše kontaktní kanály a uvést urychleně do praxe i nová digitální řešení, která mohou odběratelé při přechodu z režimu DPI k naší společnosti online využít. Uvědomujeme si, že se někteří odběratelé zemního plynu aktuálně setrvávající v režimu DPI mohou dostat v rámci souvisejících plateb do finančních problémů, a jsme připraveni být jim v této věci nápomocni a řešit jejich situaci individuálně na základě jednotlivých žádostí. V neposlední řadě se snažíme v průběhu svých komunikačních aktivit zajistit co možná nejlepší informovanost odběratelů v režimu DPI a co nejvíce jim usnadnit řešení jejich složité situace.

Asi by bylo dobré i zde zmínit, že režim DPI je pouze dočasný…

Ano. A také, že není určený k tomu, aby u něj odběratelé setrvávali delší dobu. Rozhodně na ně tedy apelujeme, aby si co nejrychleji našli svého „stálého" dodavatele, jenž jim zajistí, oproti režimu DPI, výrazně lepší a výhodnější podmínky. V případě, že zvolí Pražskou plynárenskou jako stabilního a silného dodavatele, mohou přechod snadno uskutečnit online prostřednictvím moje.ppas.cz.

Jak vidíte v provazbě na klienty další vývoj v prvním a druhém čtvrtletí tohoto roku na našem trhu s energiemi?

Pokles cen na velkoobchodních trzích lze bohužel očekávat pravděpodobně až po topné sezóně. Stávající zákazníci využívající naše dlouhodobě fixované produkty se však nemusí ničeho obávat, cenu pro ně garantujeme na sjednané úrovni.

Co bychom měli udělat – stát, klienti, obce, organizace – aby k podobné situaci již nedošlo?

Odběratelé by při výběru svého dodavatele energií měli, kromě nabízené ceny, důkladně zvažovat i celou řadu dalších aspektů, jakými jsou stabilita, síla, postavení a odpovědnost dodavatele při zajištění energií a vůči svým zákazníkům. To by mělo být rozhodně jedním z ponaučení do budoucna.

Při pohledu na některé vysoutěžené dodavatele ve veřejných zakázkách jen kroutím hlavou

O tom, že je současná situace z pohledu cen energií, tedy zejména elektřiny a plynu, opravdu poměrně dramatická, nepochybuje ani předseda burzovní komory Českomoravské komoditní burzy Kladno (ČMKB) Pavel Štorkán. Skupina Bohemia Energy se podle jeho slov evidentně chovala nezodpovědně a podstupovala dlouhodobě nepřiměřené riziko. *„Tak nakonec je to asi také jeden z důvodů, proč žádné z firem této skupiny nebyla nikdy vydána vstupenka na energetický trh Českomoravské komoditní burzy Kladno,“* říká.

Jak byste zhodnotil situaci, ve které se po pádu Bohemia Energy nacházíme?

Pád Bohemia Energy je jen následek. Příčiny jsou jiné a jejich popis by zabral podstatně větší formát odpovědi. Jedná se v zásadě o kombinaci různých faktorů, které vedou k současným cenám energií, na něž jsme dosud nebyli zvyklí. Pokud pomineme některé přírodní příčiny, zásadní jsou globální a politické důvody (Rusko a jeho silová politika, růst spotřeby plynu v Asii a evropská zelená politika). Je zřejmé, že u energií dochází k přenastavení cenové úrovně z desátých let na novou hladinu. Když si vzpomeneme na pět let staré předpovědi některých „odborníků“, kteří očekávali pád cen silové elektřiny v současné době až k nule, tak je to až úsměvné.

Domníváte se, že se současné krizi dalo předejít?

Růstu cen samozřejmě ne. Zde jsou důvody zcela mimo rámec České republiky a cena české elektřiny se ve skutečnosti tvoří vlastně v Německu. Zde osobně docela chápu hlasy, které poukazují na paradoxní skutečnost, že ČR je v produkci elektřiny přebytková, ale cena české silové elektřiny je vyšší než té německé.

Co se týká lepšího zajištění fungování dodavatelů energií, zde mohl stát určitě udělat víc a lépe regulovat, ale s tím je v ČR problém ve vícero oblastech, nejen v energiích. A je-li řeč o spolehlivosti dodavatelů, musí si každý kompetentní člověk zodpovědět otázku, zda se chová při výběru dodavatele zodpovědně. Pokud neklade samospráva na dodavatele energií prakticky žádné požadavky a zajímá je pouze a jedině „příslib“ nízké ceny, nelze se potom divit. Při pohledu na některé vysoutěžené dodavatele ve veřejných zakázkách někdy jen kroutím hlavou. Někteří dodavatelé energií jsou třeba zadlužení, mají zcela minimální cash flow nebo nemají žádnou historii, a přesto s nimi starosta nebo ředitel organizace uzavře smlouvu. A nebyl to jen případ „slavné“ o.p.s. Energie pod kontrolou, kde zůstalo obcím několik desítek milionů korun a kde byla subdodavatelem plynu už v té době firma Bohemia Energy a elektřiny firma Amper Market.

Obce, které obchodovaly energie na ČMKB jsou relativně v klidu a krize na trhu s energiemi se jich nedotkla. Jak je to možné?

V ideální situaci jsou odběratelé, kteří nakoupili energie v době loňského cenového propadu na dva roky, protože mají elektřinu a plyn zajištěnu i na příští rok za ceny, které jsou z dnešního pohledu „z říše snů“. Pro odběratele z řad firem, obcí nebo různých organizací, které jejich dodavatelé letos „nechali ve štychu“, jsme alespoň dokázali zajistit na burze dodavatele za přijatelné ceny, aby nemuseli zůstávat u DPI.

Makléřské společnosti na ČMKB – dohodci – mají za sebou deseti až dvacetileté zkušenosti s obchodováním energií, což je v Česku zcela jedinečné know how. Jejich makléři den co den sledují dění na komoditních trzích a mohou tak poradit svým klientům co nejúspěšnější strategii nákupu. Ale co je podstatné, dohodci také za svého klienta převezmou veškerou administraci, aby ho nákup energií na burze nijak nezatěžoval. A ČMKB zase klade na registrované dodavatele energií vysoké nároky, vysoce nad rámec zákona o zadávání veřejných zakázek, právě proto, aby pokud možno eliminovala rizika takových „Bohemia Energií“.

Co bychom měli udělat – stát, klienti, obce, organizace – aby k podobné situaci již nedošlo?

Ode mě asi nemůžete očekávat jinou odpověď než doporučení pro obce nespekulovat, nejednat s různými pochybnými a přechytralými poradci a nakupovat energie na burze. Proto také Českomoravská komoditní burza Kladno a Sdružení místních samospráv ČR spolupracují na společných nákupech. Cílem je, aby obce nakupovaly za co nejnižší ceny od spolehlivých a průběžně prověřovaných dodavatelů.

Rozhovory připravily
Jindra Tužilová a Marie Šuláková

Nový systém pomůže samosprávám při plánovaní investic

Informační systém projektových záměrů (ISPZ), jenž umožňuje jejich průběžný sběr, správu a uchovávání, spustilo letos Ministerstvo pro místní rozvoj. Vznikl obsáhlý centrální zdroj informací, který využije stát i regiony pro analýzy investičních potřeb a nastavení vhodné a efektivní finanční podpory. Data poslouží k formulaci investičních priorit, cílů, definování strategických plánů, které pomohou zhodnotit potenciál naší země a propojit tyto ambice s vhodnými finančními zdroji, ať už veřejnými, nebo soukromými. Systém pomůže samosprávám při plánování investic.

Informační systém je primárně určen pro kontinuální sběr projektových záměrů obcí, krajů a jimi zřizovaných organizací, také orgánů státní správy. Vkládat své projektové záměry ale může kdokoliv, mj. i jakýkoliv ekonomický subjekt.

Výhody systému

Systém jednoznačně přispěje k nalezení nových rozvojových impulsů, zefektivnění strategického plánování a rozhodování o zacílení veřejných prostředků, také k celostnímu řízení rozvoje municipalit a regionu i posílení transparentnosti veřejných investic. Kraj a stát získá větší přehled o tom, co se v území chystá, jak jsou projekty připravené, jakou oblast je potřeba více finančně podpořit, napomůže rovněž k identifikaci klíčových rozvojových projektů. Tento rozsáhlý zdroj informací poslouží pro efektivní nastavení regionální politiky, tedy posílení vazby mezi projekty a podpůrnými nástroji, a pomůže odhalit oblasti, které jsou v území velmi potřebné a nedostává se jim zdrojů. Klíčové projekty budou využívány např. pro účely nastavování dotačního titulu MMR na podporu rozvoje regionů nebo sestavování Akčního plánu Strategie regionálního rozvoje a dalších strategických dokumentů na národní i místní úrovni.

Jednoduchý a přehledný systém

Uživatelsky je webový Informační systém jednoduchý a přehledný. Přihlašování do systému probíhá prostřednictvím informačních systémů státní správy, které se běžně např. ve veřejné správě používají (JIP, ISDS a e-Identita). Obec, kraj či jakýkoliv subjekt budou mít v rámci systému k dispozici seznam vlastních projektových záměrů. V prostředí přehledného formuláře mohou projektové záměry nově vytvářet nebo aktualizovat, a tím pružně reagovat na aktuální situaci, potřeby a výzvy. Možné je i nastavit sdílení projektových záměrů např. mezi zřizovanou organizací a zřizovatelem.

Data budou k dispozici od počátku nového roku

Po dokončení fáze prvotního sběru a aktualizace dat budou základní data o projektových záměrech poskytována počátkem roku 2022 ve zjednodušené podobě formou otevřených dat, a to na webových stránkách Ministerstva pro místní rozvoj a Regionálním informačním servisu (www.risy.cz). Jakákoliv obec nebo město tedy uvidí nejen své záměry, ale i projektové aktivity jiných obcí, získá přehled o připravovaných projektech v okolí, kterými se lze inspirovat nebo jejichž přípravu je možné konzultovat, případně vzájemně koordinovat. Míra detailu je výsledkem rozsáhlé diskuze se zástupci koncových uživatelů, zejména obcí a krajů.

Zadat projektový záměr je tedy snadné. V případě potřeby se uživatelé mohou obrátit na sekretariáty regionálních stálých konferencí ve svém kraji nebo na ispz@mmr.cz. V Moravskoslezském kraji probíhá sběr projektových záměrů pomocí vlastního systému (databáze. hrajemskrajem.cz), který je na ISPZ napojen a přenáší do něj svá data.

Využitelnost v budoucnu

Informační systém nabídne mnoho možností pro další využití. Bude důležitým vstupem do regionálních analýz, pomůže při určování rozvojového potenciálu území, modelování scénářů vývoje a k identifikaci investičních priorit ČR. Systém se rovněž propojí s jednotlivými dotačními tituly a včas upozorní na vyhlášenou výzvu, jež odpovídá danému projektovému záměru.

Pojďme společně tvořit budoucnost našich regionů! Více na www.projektovezamery.cz

ISPZ

Díky ISPZ budou mít starostové konečně čas na přípravu projektů

Většina těchto úkonů měla být již dávno vedena centrálně, jednotně, systematicky, a především v digitální formě. Česká republika potřebuje více digitalizovat. ISPZ obecně vnímám, jako nástroj k nastavení jasných transparentních podmínek v oblasti strategického plánování a snadné lokalizaci významných projektů nejen pro stát, ale i pro kraj a obce.

Obce tak konečně mohou pracovat se svým vlastním portfoliem projektů, flexibilně jej aktualizovat, označovat významné investice, které mohou předchůdci v přehledné formě zanechat pro své nástupce v novém volebním období. Pokud navíc obec dostane upozornění na možný zdroj financování – jenom lépe. Vyznat se totiž v současné dotační politice státu nemůže být snadné ani pro zkušeného dotačního poradce. Stát v systému poté jasně uvidí, co chtějí obce a města ze svých rozpočtů zaplatit a zrealizovat, tím pádem bude jednat na základě reálných dat. Posílí se princip „bottom-up". Již nyní je v systému nahráno tisíce projektů a další tisíce čekají. Velkou výhodou ISPZ je, že projektové záměry konečně nebudou nesmyslně a nekoordinovaně sbírat různá ministerstva, kraje, MASky, střešní organizace atd. Vše bude přehledně na jednom místě. A my starostové už nebudeme muset neustále duplicitně vyplňovat nejrůznější dotazníky a tabulky, ale konečně budeme mít čas na přípravu projektů.

Radim Sršeň
politik a starosta
Dolních Studének

Aktuálně z PS pro školství:
Budoucnost školství, střední článek a dotace do sportu

Jak by se mělo proměnit české školství, aby reflektovalo vývoj společnosti? V čem všem může pomoci střední článek a jak vypadá jeho pilotní fáze? A co mohou samosprávy a regionální školy očekávat od Národní sportovní agentury? Všechny tyto otázky padly na posledním jednání Pracovní skupiny pro školství a sport SMS ČR.

Na prioritách se s novým ministrem školství shodujeme

Zejména otázkou středního článku, situací kolem pandemie či odměňováním ředitelů škol a rolí zřizovatele při výběrovém řízení na ředitele škol se v rámci regionálního školství letos zabývalo SMS ČR. Všechna tato témata čekají nyní i na nového ministra školství Petra Gazdíka, který byl jedním z hostů jednání pracovní skupiny. *„Sdružení dlouhodobě prosazuje, aby měl zřizovatel větší pravomoci jak při vyhlášení konkursu na nového ředitele, tak i v případě jeho odvolání. Nakonec je právě zřizovatel ten, kdo v očích veřejnosti nese největší díl odpovědnosti a kdo má největší zájem na tom, aby byla škola v obci úspěšná,“* řekl předseda pracovní skupiny Oldřich Vávra. *„Jsme rádi, že jsme se na tom s ministrem shodli a že i on chápe naše argumenty,“* dodal.

Petr Gazdík nastínil své záměry, které chce v oblasti regionálního školství prosadit. Za výzvu pokládá zvýšení podílu veřejných výdajů do školství, které v současné době nedosahují ani průměru jiných vyspělých zemí. Nutný je podle něj také rozvoj školské infrastruktury tak, aby se plošně snížil počet žáků ve školách.

Střední článek ukázal i na další problémy škol

Dosavadní pilotáž středního článku představili na jednání pracovní skupiny zástupci MŠMT. Testování potvrdilo, že střední článek má mít především podpůrnou funkci, u větších škol má pomoci s pedagogickým procesem, u těch menších s metodikou. Diskuze kolem nového institutu nastínila i další problémy ve školách, jimiž jsou například úvazky nepedagogů a technické zázemí škol (kuchyně, jídelny, sportoviště). Rozvoji této oblasti by podle SMS ČR mohlo pomoci zvýšení podílu obcí na RUD v položce na žáka, a to z devíti na 11 procent, jež sdružení dlouhodobě prosazuje.

NSA: Alokace na program Kabina bude i příští rok

SMS ČR se snaží také intenzivně diskutovat s Národní sportovní agenturou (NSA), a to především o dostatečných alokacích na rozvoj sportu v obcích a školách. Přivítalo proto příslib předsedy NSA Filipa Neussera, jenž uvedl, že investiční program pro obce a sportovní kluby Kabina bude pokračovat i v roce 2022. Filip Neusser rovněž potvrdil, že agentura hodlá zavést do programů větší předvídatelnost, jež se má projevit hlavně v časné informovanosti o konkrétních programech, což SMS ČR vítá.

Lenka Matějová
legislativní analytik
PS pro školství
a sport SMS ČR

Jsme SMS-služby s.r.o. a samosprávám a jimi zřizovaným školám nabízíme už od roku 2018 mnohem víc než jen službu pověřence pro ochranu osobních údajů, která exkluzivně zahrnuje i přístup k newsletteru Samospráva v právu. Členským obcím Sdružení místních samospráv ČR umíme poradit v oblasti dotací a veřejných zakázek, také s vypořádáním autorských práv nebo se strategickým plánováním. Umíme provést i audit webových stránek. A co můžeme nabídnout školám? Poskytujeme pověřenecké služby, v rámci kterých zdarma vydáváme newsletter Škola v právu, zajišťujeme rovněž školskou právní poradnu. A také pro vás píšeme! Přesvědčit se o tom můžete na naší dvoustránce, kterou si právě prohlížíte, a na webových stránkách SMS-služby s.r.o. v sekci Aktuálně, kde najdete všechny naše texty v plném rozsahu. Tak nezapomeňte, SMS-služby s.r.o. jsou tu pro vás a vaše školy. Jsou tu k vašim službám!

SMS SLUŽBY s.r.o.

Pověřenecké služby – Lenka Matějová
lenka.matejova@sms-sluzby.cz, 724 595 111
Veřejné zakázky – Eliška Kloučková
eliska.klouckova@sms-sluzby.cz, 606 138 822
Dotační servis – Martina Kurzová
martina.kurzova@sms-sluzby.cz, 778 098 224
Strategické plánování – Marek Komárek
marek.komarek@sms-sluzby.cz, 725 983 171
Autorská práva jednoduše – Jakub Iran
jakub.iran@sms-sluzby.cz, 732 633 384
Audit webových stránek – Michal Hinda
michal.hinda@sms-sluzby.cz, 734 180 507
Sekretariát – Magdalena Komárková
kancelar@sms-sluzby.cz, 723 644 867

Nechceme vaši práci ztěžovat, ale naopak vám pomáhat, vzkazuje za pověřence Lenka Matějová

Pověřenec může uhasit požár ještě dřív, než vznikne. Nebojte se ho proto využívat, říká v rozhovoru koordinátorka pověřenců SMS-služby Lenka Matějová.

Rozhovor

SMS-služby poskytují pověřenecké služby téměř čtyři roky. Co se za tu dobu změnilo?

Když jsme na začátku roku 2018 projekt na pomoc obcím s GDPR zahajovali, nebylo úplně jasné, co od nové pozice čekat, co přesně je náplní této práce a zda je pověřenec v podmínkách menších českých obcí vůbec potřebný. Obecné nařízení o ochraně osobních údajů (známější pod zkratkou GDPR) sice činnost pověřence definovalo, chyběla ale praktická zkušenost.

K jakému posunu tedy došlo?

V roce 2018 jsme Obecné nařízení o ochraně osobních údajů jako pověřenci především implementovali, tedy zaváděli jeho ustanovení do praxe a do každodenní činnosti obcí a škol. V současné době působíme hlavně preventivně a snažíme se problémům předcházet. Za čtyři roky se tým pověřenců rozrostl a mírně obměnil. Téměř v každém kraji máme dnes dva nebo více kolegů, třetina z nich jsou zároveň manažeři SMS ČR.

V čem se liší práce pověřenců ze SMS ČR od jiných, kteří se touto službou pro obce a školy rovněž zabývají?

Naši práci stavíme na čtyřletém know-how, které se neustále rozšiřuje. Dovolím si tvrdit, že jen málo konkurenčních pověřenců má takové znalosti ochrany osobních údajů v oblasti samosprávy a mateřských a základních škol jako my. Předávání zkušeností mezi kolegy působícími napříč všemi kraji České republiky je neocenitelným zdrojem inspirace pro práci, kterou tato výměna zkušeností zároveň výrazně usnadňuje.

Když se řekne „pověřenec", vybaví se nám vazba právě na ochranu osobních údajů. Víme ale, že vaši pověřenci mají akční rádius o něco širší. V čem přesně dovedou svým obcím a školám pomoci nad rámec své běžné činnosti?

Pověřenci poskytují kromě činnosti na poli ochrany osobních údajů také metodickou pomoc s vyřizováním žádostí podle zákona o svobodném přístupu k informacím, se zákonem o střetu zájmů a se zákonem o přístupnosti webových stránek. Pro obce a školy ale nabízíme mnoho dalšího, třeba v publikační oblasti.

Můžete být konkrétní?

Například jsme začali vydávat zpravodaje Samospráva v právu a Škola v právu. Jsme rovněž vydavateli odborného časopisu pro pověřence DPO PRO: ochrana osobních údajů v praxi. A pro naše klientské školy jsme zřídili bezplatnou právní poradnu, která je hojně využívána.

Vedle toho vydáváme sdělení reagující na aktuální témata, která se dotýkají problematiky ochrany osobních údajů a mají vliv na činnost obcí a škol. Školám také poskytujeme vzory formulářů, které využívají pro školní matriku a evidenci dětí a žáků ve výuce. Běžnou součástí naší činnosti se v neposlední řadě staly i webináře na aktuální témata, opět jak pro obce, tak pro školy. Snažíme se, abychom toho našim obcím a školám nabídli co nejvíc, a já doufám, že je to vidět.

Čtenáře SMSKY by určitě zajímalo i to, co jste si pro své klienty z řad obcí a škol připravili na příští rok…

Budeme pokračovat ve všech našich dosavadních aktivitách: ve vydávání sdělení, zpravodajů a pochopitelně také v metodické pomoci. Chceme ale nabízet i více školení, a to nejen v oblasti ochrany osobních údajů. V současné době žádáme o akreditaci prvních kurzů na MV a MŠMT.

V roce 2022 se hodláme intenzivně věnovat kamerovým systémům na obcích a ve školách. Je to aktuální a důležité téma, které má ale v podmínkách samosprávy určitá úskalí. Pro naše klienty proto připravujeme vzorové a edukační materiály, jak zřídit a provozovat kamerový systém na obcích a ve školách správně.

Setkání na Úřadě pro ochranu osobních údajů za účasti čestného předsedy SMS ČR Stanislava Polčáka a koordinátorky pověřenců SMS-služby Lenky Matějové se uskutečnilo na sklonku listopadu.

Před dvěma lety jsme vydali příručku Malá škola GDPR pro obce/školy. Tu se nyní chystáme aktualizovat a doplnit o příklady, které vyplývají z praxe našich pověřenců. Věřím, že bude opět přijata příznivě a klientům dobře poslouží.

A co návštěvy pověřenců na obcích a školách?

Ty budou samozřejmě pokračovat i v roce 2022. Obce i školy mohou opět počítat s osobními návštěvami pověřenců, konzultacemi v oblasti osobních spisů, zpravodajů, ale i v dalších oblastech takřka nepřeberné problematiky ochrany osobních údajů.

Na pověřence se často nahlíží všelijak, většinou ne zrovna příznivě. Jak na tento postoj reagujete?

Samozřejmě, že se to stává. Snažíme se ale občím a školám vysvětlovat, že naším cílem, ani smyslem naší činnosti, není jejich práci ztěžovat, ale naopak jim pomáhat. Upozorníme klienty, když nepostupují v souladu s principy ochrany osobních údajů, aby nenarazili. Vysvětlujeme a doporučujeme správná řešení a vhodné metody. Finální rozhodnutí je ale na vedení obce nebo školy, které má příslušnou odpovědnost, ne na nás, kteří se snažíme pomoci dobře míněnou radou.

Takže když si to shrneme, vaši pověřenci působí především preventivně…

Přesně tak. To ale rozhodně neznamená, že jejich práce nemá hlubší smysl. Jak zaznělo na našem nedávném setkání v debatě s předsedou ÚOOÚ Kauckým, pověřenec pomáhá přispívat k ochraně práv a svobod občanů obce, mezi něž právo na soukromí a ochranu osobních údajů bezesporu patří. A to určitě není malá hodnota.

Co to prakticky pro vztah mezi obcí nebo školou a pověřencem znamená? V jakých situacích nemají starostové a ředitelé váhat a své pověřence oslovit se žádostí o radu?

Ve všech situacích, při kterých dochází ke zpracování osobních údajů zaměstnanců, občanů, dětí, žáků… A to třeba i jen proto, aby si byli jistí, že postupují správně.

Jednoduché pravidlo zní, že pověřenec by měl být kontaktován vždy, kdy se na obci nebo ve škole rozhodnete pracovat s osobními údaji jinak než doposud. Pokud se ho budete držet, určitě nic nezkazíte a naopak zjistíte, že pověřenec dokáže nabídnout užitečný pohled, který usnadní vaše rozhodování.

Zanedbatelné není ani to, že včasným kontaktováním pověřence můžete předejít budoucím problémům, což ukazují i případy, které jsme v uplynulých čtyřech letech řešili.

Zmínila jste nedávné jednání s předsedou Úřadu pro ochranu osobních údajů, jehož se nedávno společně s čestným předsedou SMS ČR Stanislavem Polčákem účastnila. O jakých tématech jste hovořili?

Hlavním tématem našeho setkání byl zákon o střetu zájmů a jeho novelizace s ohledem na nedávné rozhodnutí Ústavního soudu. Tím druhým byl výkon funkce pověřence na obcích a ve školách. Úřad pro ochranu osobních údajů popsaný problém rozhodně vnímá. Například v jeho výroční zprávě nalezneme apel, že funkce pověřence nesmí být pouze formální, že je potřeba s pověřencem aktivně pracovat a vyžadovat od něj relevantní výstupy. A na tomto závěru jsme se shodli. Formálně vykonávané pověřenectví totiž může z dlouhodobého hlediska ohrožovat stávající režim, ve kterém se obce a školy nacházejí. Ten je možný na základě zákonné výjimky, která ale nemusí platit věčně, a „formální" pověřenci jejímu přetrvání úplně nepomáhají, když se vyjádřím velmi diplomaticky.

Po celý rok přispíváte pravidelně svými texty do SMSKY. Co byste čtenářům popřála do roku 2022?

Myslím, že v současné situaci nemohu našim čtenářům popřát nic lepšího než hodně zdraví. A pak samozřejmě pracovní a osobní úspěchy – a s tím souvisí i mé poslední přání. Protože je rok 2022 rokem volebním, sluší se popřát úspěch v komunálních volbách.

Ať se i vám a pověřencům ve vaší práci daří!

Ptala se Marie Šuláková

Veřejná zakázka malého rozsahu: Je zadavatel povinen jmenovat komisi?

Často se ptáte, zda je zadavatel povinen za účelem otevírání obálek či hodnocení a posouzení nabídek pro veřejnou zakázku malého rozsahu jmenovat komisi. Má zadavatel takovou povinnost? A z jakých předpisů vyplývá?

Na úvod je třeba vysvětlit, že komise je možné ustavit pro dva případy: pro otevírání obálek s nabídkami a dále pro posouzení a hodnocení nabídek. Tentokrát se zaměříme na proces otevírání obálek s nabídkami.

Lenka Albertová
administrátorka veřejných zakázek

Zákon povinnost ustanovit výběrovou komisi neřeší. Ale…

Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, (dále jen zákon) pro administraci veřejné zakázky malého rozsahu (dále jen VZMR) ukládá čtyři známé zásady. Podrobněji se však tímto typem řízení nezabývá. Tudíž ani neřeší povinnost ustanovit výběrovou komisi. Přesto se odborníci shodují, že…

Něco tu chybí? Ano, chybí. Celý text ale snadno najdete na našich webových stránkách na adrese http://www.sms-sluzby.cz/cs/aktualne.

Ministerstvo zemědělství podpoří údržbu a obnovu kulturních a venkovských prvků

Až 300 tisíc korun mohou obce získat na obnovu kaplí, křížových cest, zvoniček, božích muk, smírčích a jiných křížů, exteriérových soch a sousoší, hřbitovů a hřbitovních zdí. Dotační program Údržba a obnova kulturních a venkovských prvků vypsalo Ministerstvo zemědělství. Příjem žádostí startuje 1. února 2022.

Program je zaměřen na podporu údržby a obnovy stávajících památných staveb a objektů kulturně-historických hodnot (včetně kulturních památek) v extravilánu i intravilánu obcí, v rámci kterého mohou získat finanční prostředky obce do dvou tisíc obyvatel (resp. pěti tisíc v případě realizace v místní části s počtem obyvatel do 500). Podmínkou je, aby byl předmět dotace zpřístupněný veřejnosti a nesloužil k podnikatelské činnosti.

Dotace je poskytována do výše 70 procent uznatelných nákladů, mezi které patří také terénní úpravy v bezprostředním okolí kulturního prvku. Podat žádost lze i na předmět dotace, který byl v roce 2021 dotován z podprogramu 129 662 Údržba a obnova stávajících kulturních prvků venkovské krajiny, u něhož dosud neskončila realizace a za předpokladu, že žadatel požádá v roce 2022 o podporu na jiný funkční díl/část nebo etapu projektu stejného předmětu dotace.

Příjem žádostí bude probíhat prostřednictvím Jednotného dotačního portálu od 1. února 2022. S přípravou žádosti velmi rádi pomůžeme. Pro konzultaci projektového záměru či zájmu o administraci se na nás neváhejte obrátit na e-mailu: dotace@sms-sluzby.cz.

Martina Kurzová
koordinátorka dotačního servisu

Strategické plánování nabízíme už takřka třetím rokem. Co chystáme nového?

Po zkušebním roce 2020 následovaným prvním plně ostrým rokem klepe na dveře již třetí akademický rok, ve kterém SMS-služby nabídnou obcím, ale např. také mikroregionům, zpracování strategických plánů. Na základě desítek úspěšných realizací jsme na nový rok připravili několik změn, a především nový ceník. Nejzásadnější je zahrnutí dotazníkového šetření do základní varianty zpracování strategického plánu. Činíme tak zejména proto, že většina objednávek právě extra položku v podobě dotazníkového šetření již obsahovala. Svůj názor na další směřování obce v rámci dotazníkového šetření navíc vyjádřily mnohokrát i stovky lidí, což nám pomáhá naplňovat náš dlouhodobý cíl v podobě zapojení co největšího počtu obyvatel do procesu plánování! Jestliže budete chtít v roce 2022 plánovat s námi, neváhejte se ozvat na e-mail strategie@sms-sluzby.cz. Aktuální ceník naleznete na webu SMS-služeb zde: http://www.sms-sluzby.cz/cs/aktualne.

Marek Komárek
koordinátor strategického plánování

Střípky z dotační poradny aneb obce se ptají a my odpovídáme

Dotaz:
Rádi bychom vystavěli cyklostezku, která propojí naši obec s vedlejší. Existují na tento záměr nějaké dotační zdroje?

Odpověď:
Na výstavbu cyklostezek lze žádat ve dvou dotačních programech. Jedním z nich je Integrovaný regionální operační program 2021–2027, druhým je program „Cyklostezky, cyklopruhy", který je v gesci Státního fondu dopravní infrastruktury a aktuálně přijímá žádosti, a to do 25. února 2022.

Dotaz:
Rádi bychom v rámci energetických úspor provedli úpravy na budově kulturního domu. Je aktuálně možnost požádat někde o dotaci?

Odpověď:
V Národním programu Životní prostředí je aktuálně otevřená výzva č. 12/2021: Energetické úspory veřejných budov. Příjem žádostí probíhá od 1. prosince 2021 do 30. září 2022. Prostředky výzvy jsou určeny vlastníkům veřejných budov na provedení energeticky úsporné renovace pomocí kombinace zateplení obálky budovy, včetně výměny oken, řízeného větrání se zpětným získáváním tepla, vnějších pohyblivých stínících prvků a účinných technologií snižujících spotřebu energie či zajišťujících efektivní výrobu elektřiny a tepla, primárně s využitím obnovitelných zdrojů energie.

Luděk Beneš & Ondřej Štach
dotační specialisté
dotace@smscr.cz

Jihočeský kraj

K nové cestě občas vede cesta trnitá aneb Když je ze starosty taxikář

Zrekonstruovat páteřní komunikaci v malé obci, to není jen tak. Své o tom vědí v Truskovicích na Strakonicku, kde se v nedávné době konečně dočkali opravené cesty. Aby k tomu mohlo dojít, bylo třeba obec na takřka čtyři týdny zcela uzavřít. Vesnička si musela poradit. Z referentky se rázem stala dispečerka a pošťačka a ze starosty Václava Trobla a jeho kolegy taxikáři, kteří nahrazovali autobusovou dopravu.

Pane starosto, co všechno jste museli po dobu těch čtyř týdnů obětovat?

Nešlo jen o uzavření obce po celou dobu stavby, ale i o značné omezení obslužnosti místních obyvatel, neboť téměř všechny vjezdy vyúsťují na tuto komunikaci. Obec zůstala i bez náhradní autobusové dopravy. A jelikož se k rekonstrukci komunikace přidalo ještě přeložení vzdušného vedení včetně veřejného osvětlení do země, bylo třeba provést řízené protlaky, takže po obci byl výkop, kam jste se podívala.

Co to pro vás znamenalo?

Z referentky obecního úřadu se stala dispečerka řídící přepravu obyvatel a poštovní doručovatelka, protože pošta se k nám také nedostala. A ze mě (neuvolněného starosty) a pracovníka technických služeb se stali dočasní „taxikáři", kteří vozili nejen děti do školy a v různých časech ze školy. Vozili jsme všechny, kdo někam potřebovali: k lékaři nebo nakoupit.

Kolik lidí, jak často a kam jste tímto způsobem převáželi?

Hlavní cílovou skupinou byly děti, které jsme vozili každé ráno do školy do Vodňan. Jejich počet se různil podle objednávky. Odpolední svoz navazoval na konec výuky, což bylo ve dvou časech. Jednou až dvakrát týdně jsme vozili lidi k lékaři. Úžasná byla pomoc obcí z našeho mikroregionu, které nám zapůjčily na celý měsíc devítimístnou dodávku.

To všechno jistě znamenalo naprosto přehodnotit vlastní časový harmonogram...

Ano, musel jsem si upravovat časový harmonogram, ale moje práce mi to naštěstí umožňuje. Každá taková akce má své porodní bolesti. Ty jsme lidem postupně dovysvětlili a pak už vše probíhalo celkem bez problémů. Byli jsme sehraný tým. Každý večer pípla smska od referentky, kolik lidí a v kolik hodin je třeba odvést. Podle toho už jsem věděl, zda se vejdou do dodávky, nebo zda bude potřeba ještě jedno auto. Největší radost z toho měly děti. Vlastní auto s vlastním šoférem hned tak někdo nemá.

Co na to občané? Dokázali to ocenit?

Většina zareagovala skvěle. Snažili se pomáhat, takže se vozili i navzájem. A pomohli řešit i zásadní problém s parkováním aut, která se v danou chvíli nedostala do svých garáží. Pouštěli se různě na vjezdy, do sadů, prostě kam to šlo. A jestli to občané ocenili? Asi každý starosta vám potvrdí, že pochvaly za jeho práci a práci zastupitelstva se jim od místních nikdy moc nedostane. Ale na to si za ta léta zvyknete. Bylo to pro nás v této nelehké době sice ještě o něco těžší, ale za novou cestu to stálo.

Připravila Milada Vopálková
manažerka SMS ČR v Jihočeském kraji

Středočeský kraj

Středočeští starostové podepisují petici za posílení daňových příjmů obcí a krajů

Od konce listopadu přibývají podpisy středočeských starostů a zastupitelů pod peticí adresovanou nově nastupujícím představitelům vlády a poslancům zvoleným za Středočeský kraj ve věci posílení daňových příjmů obcí a krajů. Petici organizuje krajské předsednictvo SMS ČR.

„S ohledem na nutnost zajistit v odpovídajícím rozsahu a kvalitě výkon veřejné správy a dynamický rozvoj území jsme plně přesvědčeni, že v následujících letech musí dojít k významnému posílení daňových příjmů nejen obcí, ale i krajů. Věříme, že k nalezení řešení je nutná spolupráce představitelů státu a samospráv, kterou by podle nás mělo Ministerstvo financí jako odpovědný resort organizačně zabezpečit a v níž bychom rádi jako zástupci územně samosprávných celků pracovali na přípravě změn rozpočtového určení daní a odstranění překážek a problémů, se kterými se v oblasti financování nyní potýkáme," uvádí se v textu petice, jehož autorem je předseda krajského sdružení Petr Halada.

Jste starostou obce ve Středočeském kraji? Přidejte se také

Petici, ve které starostové žádají o posílení daňových příjmů obcí a krajů, bude adresována nově nastupující vládě a všem zvoleným poslancům a poslankyním Středočeského kraje. *„Pokud jste starostou či zastupitelem obce ve Středočeském kraji, dovolujeme si vás požádat, abyste se k naší petici připojili,"* vzkazují organizátoři s tím, že celé znění najdou zájemci na adrese: *https://www.petice.com/petice_pedstavitelm_statu_a_poslancm_stedoeskeho_kraje*.

Martina Jiříková
a Petr Kobylka
manažeři SMS ČR ve Středočeském kraji

Plzeňský kraj

Krajské shromáždění mělo nabitý program

Poslední listopadový den patřil v plzeňském sdružení krajskému shromáždění členů SMS ČR. Kvůli zhoršené covidové situaci se konalo opět pouze online. Bohatý, takřka čtyřhodinový program se však podařilo nejen zachovat, ale dokonce rozšířit.

Legislativní okénko v rámci právní poradny SMS ČR připravila vedoucí legislativní analytička Jindra Tužilová. Téma Spisová služba v praxi poté představil Miroslav Eisenhammer ze Státního oblastního archivu v Plzni. Zaměřil se na legislativní změny, povinné vedení elektronické spisové služby i na nejčastější chyby úřadů, s nimiž se při kontrolách oblastní archiv potýká. Třaskavým bodem bylo oceňování věcných břemen pro technickou infrastrukturu, kterého se nebáli zúčastnit zástupci společnosti ČEZ Distribuce, a. s. V závěru se k účastníkům připojil i vedoucí krajského odboru fondů a programů EU Jan Přibáň, jenž přiblížil chystaný dotační program INTERREG Bavorsko – Česko 2021–2027.

Roman Svoboda
manažer SMS ČR v Plzeňském kraji

Ústecký kraj

Žíželicím na Žatecku uleví obchvat, u Panenského Týnce se na konci roku otevře část D7

Je to jedno z nejproblémovějších míst na silnici č. I/27 spojující Most a Plzeň. Po prudkém sjezdu a nebezpečné pravotočivé zatáčce vjedou automobily včetně mnoha nákladních do čtyřsethlavé obce Žíželice v předpolí Žatce. Tranzitní doprava se zde dotýká téměř každého obyvatele. *„Stav je dlouhodobě neúnosný a nebezpečný. I když je zde snížená rychlost na 30 km/h, řada řidičů to nerespektuje a nedodržuje ani přednost chodců na přechodu,“* potvrzuje neutěšenost situace starostka obce Helena Makuková. Nejen ona doufá v brzký začátek stavby velmi komplikovaného obchvatu, který má nad hlubokým údolím vést po nové mostní konstrukci. Do konce roku chce ŘSD vybrat zhotovitele stavby, která spolu s úpravou již stávající komunikace vyjde na 860 milionů korun. Na jaře příštího roku by pak měla stavba začít a úplně oddechnout by si mohli místní obyvatelé v roce 2025.

Jen o pár kilometrů dál naopak do konce roku skončí přestavba ochvatu Panenského Týnce a vznikne nový, přibližně tři a půl kilometrový úsek dálnice D7, která spojuje Prahu s Chomutovem a pokračuje dále do Německa. *„Už se moc těšíme, až v obci ustane stavební ruch. Dostavbou dálnice navíc získáme bonus v podobě bezpečnějšího nájezdu,“* prozradil starosta Panenského Týnce Jiří Čížek. Od příštího roku čeká podobný příběh také nedaleké Chlumčany.

Marek Komárek
manažer SMS ČR v Ústeckém kraji

Kraj Vysočina

Vánočně vyzdobené Kladruby ukazují cestu týmového přístupu občanů

Hledáte inspiraci, jak v předvánočním čase vyzdobit vkusně i vaši vesnici? Pak dlouho neotálejte a zajeďte si do malé vesničky Kladruby v Železných horách, jež jsou místní částí Libice nad Doubravou. Zdejší způsob řešení vánoční výzdoby je ojedinělý v rámci celé České republiky.

Najdete tu krásně ozdobené domy, živé i dřevěné ploty, nejrůznější vánoční dekorace, betlém s Marií, Josefem i Ježíškem, tři krále na velbloudech následující kometu nebo hudebníky. Obec stojí za to navštívit hlavně ve večerních hodinách, kdy pohádkově svítí.

Neopakovatelnou vánoční atmosféru vytváří nejen světelná výzdoba, ale i architektonické ztvárnění rozličných drobných staveb, jako jsou například megality, doškové dekorace, podsvícené doplňky, označníky a jiné objekty. Na několika místech pak dotváří kouzelnou náladu hudební podbarvení koledami, jež doplňují zvuky zvonů a lesních rohů.

Železnohorské Kladruby ukazují cestu komplexního týmového přístupu občanů k řešení rozvoje obce a její výzdoby. Pokud se sem však rozhodnete přijet, dbejte na bezpečnostní pokyny a dodržujte bezpečnou vzdálenost, vzkazují místní.

Marcela Syrová
manažerka SMS ČR v Kraji Vysočina
zdroj: havlickobrodsky.denik.cz

Karlovarský kraj

Starosta se dělí o svou zkušenost s věcným břemenem

Věcná břemena probírali letos se zástupci ČEZ Distribuce a. s. starostové v celé zemi, nejinak tomu bylo i v Karlovarském kraji. O své zkušenosti se v návaznosti na setkání podělil s ostatními kolegy starosta obce Potůčky Vlastimil Ondra.

„Aktuálně zvažujeme náhradu dle oceňovací vyhlášky a aplikace e-břemeno, případně na základě vyčíslení znaleckým posudkem. Z důvodu administrativního přetížení znalců a podpory zrychlení přípravy staveb se však přikláníme k výpočtu náhrady přes aplikaci e-břemeno, kdy ČEZ nabízí navýšení náhrady o 20 procent,“ přiblížil Vlastimil Ondra. Starosta zároveň zástupce ČEZu upozornil na nově vyměřovaný poplatek za zábor veřejného prostranství při uskladnění stavebního materiálu, výkopku coby skládky atd. *„Budeme tak činit oproti předchozím zvyklostem, abychom si jako obec dorovnali případné ztráty. ČEZ s tím problém nemá,“* řekl. Svým kolegům rovněž poradil několik dalších možných postupů, jež lze využít. *„Obce mohou uplatnit i další požadavky, aby se jim náhrady vykompenzovaly. Jde například o možnost přípolože chrániček pro rozvody veřejného osvětlení, kabelové televize, optických kabelů do výkopů pro stavby ČEZu, požadavek na uvedení dotčených pozemků do původního stavu či opravu krytu vozovek třeba i v trošku větší šíři a podobně,“* dodal.

A co vy, také využíváte zákon o místních poplatcích č. 565/1990 Sb. dle § 4 odst. 1?

Roman Svoboda
manažer SMS ČR v Karlovarském kraji

Jihomoravský kraj

Obce mají problém sehnat odpovědného zaměstnance

Jak přilákat do obcí schopné zaměstnance? I tato otázka vyvolala diskuzi starostů, kteří se v polovině listopadu účastnili online meetingu krajského předsednictva.

Obce používají moderní techniku, o kterou je třeba svědomitě pečovat. A to si žádá zaměstnance, na kterého se starosta může spolehnout. *„Problém je v tom, že tabulka odměňování těchto specialistů neodráží vývoj mezd na pracovním trhu. To komplikuje motivaci zaměstnanců pracovat pro obec,“* posteskl si starosta obce Pavlice Pavel Nechvátal. Nabízené finanční ohodnocení je přitom často hlavním měřítkem pro rozhodnutí uchazeče. *„Jednodušší by bylo mít tabulkou daný rozsah možného platu, který by korespondoval se mzdami na pracovním trhu, než složitě hledat možnosti, jakým způsobem alespoň částečně uchazeči nahradit vzniklý rozdíl,“* zaznělo dále při diskuzi předsednictva. Otázkou je, zda by bylo možné tabulku odměňování do budoucna přehodnotit a tím zatraktivnit práci pro obce.

Předsednictvo rovněž diskutovalo o programu krajského shromáždění, které se navzdory původnímu přání setkat se osobně v Petrově uskutečnilo kvůli zhoršené pandemické situaci také pouze online.

Blanka Březinová
manažerka SMS ČR v Jihomoravském kraji

Seminář o veřejných zakázkách a dotacích v Čisté měl čistý průběh

Vzdělávací seminář o veřejných zakázkách a dotacích uspořádalo pro zástupce obcí a měst Pardubického kraje krajské předsednictvo ve spolupráci s dceřinou společností SMS-služby s.r.o. Akce se uskutečnila v úterý 23. listopadu v obci Čistá u Litomyšle díky pohostinnosti a ochotě zdejšího starosty Petra Dřínovského.

O veřejných zakázkách s Eliškou Kloučkovou

Dělení zakázek a možnosti postupu zadání zakázek malého rozsahu připomněla koordinátorka služeb veřejných zakázek v SMS-služby s.r.o. Eliška Kloučková. Informace doplnila o zkušenosti z praxe, zaměřila se také na nejčastější chyby a výklad doplnila o stručný náhled do novely zákona o zadávání veřejných zakázek účinné od 1. 1. 2021. V úvodu prezentace se hosté dozvěděli o vzorových dokumentech k zadávání zakázek, nedávno vydané publikaci nebo např. o možnosti využít administrace zakázky na klíč. Zajímavé čtení o zakázkách naleznou členové SMS ČR i ve zpravodaji SMSKA, který přináší v každém čísle okénko z dílny Elišky Kloučkové.

O dotacích nejen s Luďkem Benešem

Možnosti čerpání dotací z evropských a národních titulů představil dotační expert SMS-služby s.r.o. Luděk Beneš. S krajskými dotacemi seznámil účastníky přes online spojení Petr Bořek z odboru rozvoje Krajského úřadu Pardubického kraje.

Krajskou databázi nahradí systém MMR

Petr Bořek rovněž představil Informační systém projektových záměrů (ISPZ), jenž nahradí databázi projektových záměrů Pardubického kraje, v níž byly po dobu několika let evidovány informace o projektových záměrech obcí (a v menší míře i dalších subjektů). Pardubický kraj byl v této souvislosti jedním z průkopníků sofistikovaného řešení průzkumu absorpční kapacity na svém území formou elektronické databáze.

Údaje z databáze jsou už v novém systému

Informační systém projektových záměrů (ISPZ), jenž letos v dubnu spustilo Ministerstvo pro místní rozvoj, nabídne jednotný a přehledný informační systém pro dlouhodobý sběr a průběžnou správu projektových záměrů. V rámci snahy o návaznost jednotlivých systémů byla relevantní data z databáze do ISPZ již převedena.

Máte nebo chystáte nový projekt? Vložte ho do systému

Odbor rozvoje Krajského úřadu Pardubického kraje nyní žádá všechny obce a města, aby se do nové databáze přihlásily a v případě, že už mají v ISPZ své projektové záměry, aby zkontrolovaly aktuálnost a úplnost zadaných údajů. Zároveň všechny obce a města prosí o vložení případných nových projektových záměrů (bez ohledu na jejich velikost), a to i tehdy, neznají-li všechny požadované údaje. Projekt pak bude ve fázi rozpracování, nicméně lze z něj odhadovat potřeby území.

Starostové v korunách stromů

V doprovodném programu měli účastníci semináře možnost projít se po zbrusu nově otevřeném chodníku v korunách stromů, ze kterého je možné při dobré viditelnosti zahlédnout i Sněžku. Navštívili také zvonici kostela sv. Mikuláše s dvoutunovým zvonem, největším, jaký byl v naší zemi za posledních deset let odlitý.

Kristýna Vodrážková
manažerka SMS ČR v Pardubickém kraji

Liberecký kraj

Zapojte se do akce Milostivé léto, nabádá organizace Liberecký kraj

Jedinečnou šanci zbavit se svých závazků mají dlužníci v rámci projektu Milostivé léto. Akce vyhlášená státem umožní lidem zbavit se vysokých exekučních poplatků, sankcí a úroků, které navýšily původní dluh a komplikují tak jeho splácení. Liberecký kraj vyzval také své organizace, aby veřejnost na tuto příležitost upozornily.

K oddlužení stačí zaplatit původní dluh a k tomu poplatek ve výši 908 korun, což je náhrada nákladů exekutora, a vše bude vyřešeno. Tato možnost platí jenom do 28. ledna 2022. Milostivé léto se ale vztahuje pouze na dluhy vůči státu a dalším veřejnoprávním subjektům.

„Vyzvali jsme nejen naše příspěvkové organizace, ale i města a obce, organizace v terénních sociálních službách, také rozhlasová média, aby se do projektu zapojily a aktivně oslovovaly dlužníky, kteří mají nyní možnost vše řádně splatit bez dodatečných úroků či jiných poplatků,“ uvedl náměstek hejtmana pro resort sociálních věcí Petr Tulpa. *„Uhradit základní dlužnou částku plus 908 korun a mít čistý stůl je, myslím si, dobrá a férová nabídka,“* dodal.

Zdroj: https://www.kraj-lbc.cz/aktuality/kraj-oslovuje-organizace-aby-se-zapojily-do-akce-milostive-leto-n1102846.htm

Petra Černá
manažerka SMS ČR v Libereckém kraji

Zlínský kraj

Zlínské předsednictvo jednalo s arcibiskupem o nakládání s pozemky

Nejedna obec pečuje o památky na pozemcích, které jí nepatří. Takřka bez výjimky se všechny starají jak o drobné sakrální památky, tak o hřbitovy či veřejná prostranství s nimi spojenými. Jak ale správně postupovat při jednání s církví o pozemcích? A co údržba obecních komunikací v arcibiskupských lesích? I tyto otázky si chtěli vyjasnit představitelé zlínského předsednictva SMS ČR, kteří se v úterý 2. listopadu setkali s olomouckým arcibiskupem Janem Graubnerem.

S problémy, které při rozvoji obcí či péči o stávající památky souvisejí s vlastnictvím dotčeného pozemku, seznámila arcibiskupa předsedkyně sdružení Eliška Olšáková. Místopředseda Oldřich Vávra jej následně požádal o větší informovanost k postupům a pravidlům pro jednání s arcibiskupstvím, pokud obec potřebuje tuto situaci řešit.

I církev musí být dobrým hospodářem

Olomoucký arcibiskup obcím za jejich péči o sakrální památky poděkoval. Vyjádřil rovněž uznání práci starostů a zastupitelů při rozvoji obcí. Zdůraznil však, že stejně jako obce a města, se i církev musí ve správě majetku chovat jako dobrý hospodář. *„Také naším cílem je zajistit dlouhodobou udržitelnost všech aktivit církve. Nejedná se pouze o přímou službu duchovních, ale také o dílo charitní či práci s mládeží nebo o zajištění provozu a údržby řady památek,“* uvedl. Jan Graubner také ujistil, že Arcibiskupství olomoucké (AOL) se snaží k potřebám obcí přistupovat vždy otevřeně a hledat řešení. *„S ohledem na dlouhodobou správu majetku a zodpovědnost vůči budoucnosti však není možné paušálně převádět pozemky či jiný majetek pro církev jednostranně nevýhodně,“* řekl.

A jak tedy správně při jednání s církví postupovat?

- Návrhy a požadavky na dispozici s majetkem AOL je třeba směřovat na sekretariát arcibiskupství – podatelna@ado.cz.
- Otázky na majetkovou dispozici s majetkem farností je nutno směřovat na místního duchovního správce, případně děkana. Je velmi vhodné současně informovat místní ekonomickou radu farnosti. Tito následně návrh projednají s arcibiskupstvím.
- Otázky na majetkovou dispozici s majetkem církevních řádů a kongregací je třeba řešit přímo s vedením těchto řádů a kongregací. Arcibiskupství do těchto transakcí nevstupuje.
- Arcibiskupství obecně preferuje směnu pozemků na základě jejich hodnoty, nikoliv pouze dle prosté výměry. V tomto případě je arcibiskupství ochotno směnit pozemek za zemědělskou půdu či les odpovídající hodnoty.
- V případě drobných zbytkových pozemků pod stávajícími chodníky, veřejnými prostranstvími je možné jednat i o odprodeji za cenu tržního odhadu.
- Oddělovací geometrické plány, posudky na tržní cenu v místě a čase obvyklou a další administrace je záležitostí obcí.
- Jako doporučený postup se jeví před zpracováním posudků a plánů diskutovat předem o směně – tj. o rozsahu a konkrétních nabízených pozemcích. Arcibiskupství má vlastní ekonomické oddělení, které návrh posuzuje i s ohledem na záměr obce či budoucí využití (např. stávající zemědělská půda, která se záhy změní na stavební pozemky apod.).
- V případě, že má obec identifikovány nabízené pozemky a směna je v relaci výše uvedeného, je třeba počítat s lhůtou administrace v délce zhruba dvou měsíců.
- AOL se nebrání pozemkovým úpravám. Farnost, případně AOL je však vhodné o přípravě či záměru pozemkových úprav předem informovat.

Tématem jsou i obecní komunikace v arcibiskupských lesích

Představitelé SMS ČR na schůzce s arcibiskupem zmínili rovněž téma využívání místních komunikací, polních a jiných přístupových cest do lesů ve vlastnictví AOL. Požádali, aby zástupci Arcibiskupských lesů a statků Olomouc s.r.o. vždy před větším využitím obecních komunikací, např. pro vývoz dřeva, kontaktovali obce a dohodli si s nimi podmínky, případně si komunikace, které nebyly obvykle pro toto zatížení dimenzovány, převzali a předali.

Kromě Elišky Olšákové a Oldřicha Vávry se jednání účastnil také další člen zlínského předsednictva Josef Jandouš.

Oldřich Vávra
místopředseda SMS ČR

Uvolněný či neuvolněný? Co jsou to vlastně za lidi?

Co jsou ti starostové vlastně za lidi? A jaké mají někdy neobvyklé profese či koníčky?

Starosta biozemědělec:
Svůj čas využívám na sto procent, abych vše stihl

Josef Šafář je neuvolněným starostou Zvíkova u Lišova. Kromě svého úřadu stíhá ještě mnoho dalšího. Pracuje na katedře agroekologie Jihočeské univerzity a společně se svou manželkou se věnuje ekologickému hospodaření a chovu ovcí.

Pane starosto, jaká je vaše role na univerzitě a jak dlouho na ní působíte?

Na Jihočeské univerzitě pracuji od roku 1998. Tehdy jsem nastoupil na katedru pícninářství. Po přičlenění této katedry k rostlinné výrobě jsem přešel na katedru agroekologie, na které působím dodnes. Podílím se na výzkumné činnosti této katedry v oboru pěstování obilí v ekologickém zemědělství a na zajišťování praxe studentů.

Co všechno má na starosti technický pracovník Oddělení ekologického zemědělství?

Zajišťuji přípravu půdy před setím, setí, hodnocení, zkoumám vliv škůdců a chorob na pokusných porostech…

Jak často se této profesi věnujete?

Od jara až do sklizně pokusných ploch. Poté připravuji vzorky z těchto maloparcelkových pokusů k dalším analýzám, které se provádějí v laboratořích.

Pojďme se prosím podívat na to vaše hospodářství. Co všechno obnáší?

Hospodaříme v režimu ekologického zemědělství na 81 hektarech ve Zvíkově u Lišova. Na orné půdě o rozloze 61 hektarů pěstujeme špaldu, oves, jetel. Plodiny střídáme.

Věnujete se také chovu ovcí. O jak velké stádo se jedná? A k čemu ovečky využíváte?

Máme také 20 hektarů trvalých travních porostů a pastvin v nadmořské výšce 485 m n. m, na kterých ovce chováme. Jedná se o devadesátihlavé stádo.

Jak už jste zmínil, na fakultě se zabýváte výzkumem obilí. Má to nějakou souvislost i s vaším hospodařením?

Ano. Své zkušenosti z fakulty zužitkovávám i na svém hospodářství, kde mám možnost výběru vhodných odrůd, které se hodí do ekologického zemědělství i naší nadmořské výšky.

Jaká byla letošní úroda?

Trochu nižší, a to z důvodu chladného a deštivého jara. Ale my se spíše zaměřujeme na kvalitu, takže jsem spokojený.

Málokterá obec se může pochlubit návsí, která má rozlohu několik hektarů. U vás ve Zvíkově se na ni vejdou i dvě vodní plochy. Váš vztah k „zeleni" se tedy pozitivně projevuje i ve vašem působení na obci. Je to tak?

Ve Zvíkově máme rozsáhlý návesní prostor o výměře více jak tři hektary. Na něm se nachází požární nádrž, ale také hektarový rybník Nový. U hasičské nádrže jsme v roce 2009 vysadili listnaté stromy, ze kterých v budoucnu vyroste překrásný park. V roce 2020 jsme do tohoto prostoru včlenili také tři plochy s kvetoucími keři a keři s jedlými plody. Děti z mateřské školy, které sem chodí na procházky, se učí keře poznávat, ale také ochutnávat, co se zde urodilo.

V roce 2014 jste za příkladnou péči o zeleň získali zelenou stuhu v soutěži Vesnice roku. V čem jste příkladní i dnes?

Ani po tomto ocenění naše práce neskončila. O zeleň se snažíme i nadále pečovat. Zajímavostí je například obecní alej, v níž vysazují duby naše děti, když přestupují ze školky na základní školu. I to může být způsob, jak zapojovat děti v raném věku do dění v obci a učit je vztahu k přírodě.

Vraťme se prosím k vaší osobě. Vy jste ve funkci starosty už čtvrtým volebním obdobím. Baví vás dělat starostu?

Velmi mě to baví. Ve Zvíkově jsem byl od roku 2002 nejprve místostarostou. Starostou jsem od roku 2006. Funkce je to velmi zodpovědná a jsem rád, že je za mnou a ostatními zastupiteli vidět kus práce.

Budete kandidovat i v nadcházejících volbách?

V nadcházejících volbách budu určitě kandidovat. Myslím, že mohu být pro obec i spoluobčany ještě dobrým starostou.

Co byste chtěl stihnout do konce tohoto volebního období?

V letošním roce dokončujeme celkovou rekonstrukci ulice Ke Kapličce a připravujeme projekty na chodníky v obci, hasičskou zbrojnici a ČOV.

Umíte si dobře rozvrhnout čas na starostování, na práci na univerzitě a na vlastní hospodaření? A na rodinu?

Řekl bych, že jsem pracovitý člověk. Svůj čas využívám na sto procent, abych mohl vše zastat.

Co byste si přál pod stromeček?

Pod stromeček bych si nejvíce přál, aby se nám všem opět vrátil život do normálu a bez jakýchkoli omezení, abychom zůstali všichni zdraví a mohli se zase scházet a bavit jako za starých časů.

Děkujeme za rozhovor. Ať se vám i nadále daří ve všem, co děláte!

Rozhovor vedly Marie Šuláková a Milada Vopálková

Příklad dobré praxe z Veselíčka a Nemile v Olomouckém kraji

Kompostárně a fotovoltaice se vyplatilo soutěžit. Obě dostaly ocenění

Hned dvě ocenění v letošním prvním ročníku inovativní soutěže OBEC 2030 putovaly do Olomouckého kraje. Absolutní prvenství získala obec Veselíčko se svou kompostárnou a čtvrtou cenu si vysloužila obec Nemile, která si jako první v republice pořídila fotovoltaickou elektrárnu za korunu.

Kompostárna ve Veselíčku slouží desítce obcí

V obci Veselíčko slouží kompostárna od roku 2015. Jejímu zřízení pomohla dotace z Operačního programu Životní prostředí. Stojí v místě rekultivované skládky, kousek od lesa. *„Mimochodem, i to je důvodem, proč nikdo z občanů neměl s budováním kompostárny problém,“* podotkl starosta obce Tomáš Šulák. Podle něj kompostárna nikomu nepřekáží, a navíc slouží nejen Veselíčku, ale i dalším devíti obcím z blízkého okolí. *„Do loňského roku k nám přes společnost AVE vozily bioodpad obce Dolní Újezd, Bohuslávky, Jezernice, Osek nad Bečvou, Buk, Radvanice, Lazníky, Lazníčky a Výkleky,“* vyjmenoval je Šulák. Od letošního roku má obec Veselíčko uzavřenu souhrnnou smlouvu se společností AVE a přímou smlouvu s obcemi Dolní Újezd, Bohuslávky, Lazníky, Buk a Radvanice. *„A ještě k nám z Dolního Újezdu sváží bioodpad společnost Marius Pedersen,“* dodal pro úplnost veselíčský starosta.

Jmenované obce si výše popsanou spolupráci s Veselíčkem pochvalují. *„Je to blízko, což je fajn,“* ocenil například starosta Oseku nad Bečvou Martin Engl a dodal: *„Podporujeme domácí kompostéry, které jsme lidem pořídili na etapy v letech 2012, 2018 a letos. Část bioodpadu vozíme následně do místního Agrochovu KOBZ a část do Veselíčka.“* Radvanice oproti tomu vsadily na hromadné kontejnery. V současné době vlastní čtyři a chystají se pořídit čtvrtý. *„Máme vlastní svozové vozidlo, takže můžeme vozit bioodpad do Veselíčka sami,“* podtrhl částečnou soběstačnost obce v oblasti odpadového hospodářství starosta Radvanic Milan Pyšný. V Lazníkách mají tři kontejnery na biologický odpad a do Veselíčka ho odvážejí co 14 dnů. *„Jsem ráda, že máme takovou možnost,“* kvituje s povděkem starostka Hedvika Dočkalová.

Veselíčko si ke kompostárně postupně pořídilo ještě i nový traktor, čelní nakladač, biodrtič s ramenem, překopávač kompostu a síto, domácí kompostéry, štěpkovač aj. Díky tomuto komplexnímu systému mají v obci v dobrém stavu nejen soukromé zahrádky, ale i veřejnou zeleň, do které spadá zámecký park o rozloze 4,5 hektaru. *„Popravdě, údržba tohoto parku a zeleně byla původní motivací pro projekt kompostárny,“* přiznal na závěr starosta Šulák.

Solární panely snížily občanům sazbu za stočné

Elektrovoltaická elektrárna slouží na čističce odpadních vod v obci Nemile od letošního jara. Vyrobí jednu třetinu celkové spotřeby elektřiny ČOV. *„Ta má roční odběr 67 megawattů, což je přibližně tolik elektřiny, kolik za rok spotřebuje 10 až 15 rodinných domů,“* uvedl pro lepší představu starosta Nemile Petr Šimek. Vyrobená elektřina se tedy okamžitě spotřebovává, žádný přebytek pro odprodej do sítě nevzniká.

Obci ale fotovoltaika neříká pane. Jejím vlastníkem a správcem je elektrárenská společnost, která po patnácti letech provozu FVE převede zařízení za symbolickou korunu obci. *„Životnost této fotovoltaiky je přibližně 30 let,“* uvedl Šimek. Občané Nemile pociťují přítomnost tohoto inovativního zařízení na ceně stočného, které pro ně činí 3,60 Kč/kW. Tato přívětivá sazba je možná právě díky úspoře v důsledku vlastní výroby elektrické energie.

Čistírnu odpadních vod by měla v blízké budoucnosti následovat budova obecního úřadu a poté ještě i plánovaná přístavba mateřské a základní školy. I na těchto dvou objektech obec zvažuje vybudování fotovoltaiky. *„Všechno ale bude záležet na dotačních možnostech,“* nastínil starosta podmínku dalších instalací fotovoltaických elektráren.

Solární panely však nejsou v Nemile jediným ekologickým řešením výroby elektrické energie. Na katastru obce leží soukromá přehrada, jejíž majitel vyrábí elektřinu s pomocí vodní elektrárny, která byla podobně jako Dlouhé Stráně konstruována jako přečerpávací. V tomto případě však vzniká přebytek energie, který je odprodáván do veřejné sítě.

Kateřina Kapková
manažerka SMS ČR v Olomouckém kraji

Veselé střípky, překlepy a přebrepty aneb Když se daří...

Šotek existuje. A kdo tvrdí, že ne, ten buď lže, nebo ještě nikdy nenesl tu tíhu odpovědnosti za výslednou podobu obecního zpravodaje, vydané publikace, brožury či jiného tištěného nebo i elektronického textu. Šotek je chyba, která mění původní smysl textu. Může se vloudit i do hlášení místního rozhlasu. Takové chyby bývají občas opravdu kuriózní. Někdy je chyba dokonce tak „dokonalá", že by jeden ani nevěřil, že vznikla náhodnou nepozorností, že ji někdo záměrně nevytvořil. Pojďme se dnes společně některým těm chybám i milým dětským přebreptům zasmát.

Protože umět se zasmát sobě a vlastním chybám a odrazit se od nich jako od skokanského můstku je přesným opakem nenávisti. A to se teď v předvánočním čase hodí připomenout. Jak řekl ve svém projevu na Konferenci o nenávisti roku 1990 Václav Havel: *„Nenávidějící člověk nezná úsměv, ale jen škleb. Není schopen vesele žertovat, ale jen se nakysle posmívat. Není schopen skutečné ironie, protože není schopen sebeironie; autenticky se totiž dokáže smát jen ten, kdo se umí smát sám sobě. Pro nenávidějícího je příznačná vážná tvář, velká urážlivost, silná slova, křik, naprostý nedostatek schopnosti odstoupit sám od sebe a nazřít vlastní směšnost."*

Nezoufejme nad chybami. Děláme je úplně všichni. Stačí se z nich poučit a jít dál a lépe. A jak řekl bývalý politický vězeň farář Antonín Huvar, v každém případě se nikdy nezbavujme toho, čemu se říká radostné pojetí života. A každý den znovu!

Marie Šuláková
šéfredaktorka SMSKY

S veškerou odporností

Občas se mi zadaří. Třeba naší škole jsem povoloval hospodářskou činnost a v textu jsem uvedl: *„Personál školy bude při této činnosti využívat veškerou svoji odpornost..."*

Z rubriky Ptají se lidé ve městě Slavičín:

*Dobrý den pane starosto prosím pěkně si se optat kde je ta **corovidová** studánka, prosím upřesniti děkují a hezké dny ve Slavičíně.*

I na takové dotazy musí starosta odpovídat, občas by potřeboval slovník. Paní se ptá na studánku, kterou město nechalo narychlo vyčistit a zprůchodnilo k ní trasu, když v dubnu při třetí vlně bylo zakázáno opouštět katastr města.

. . .

*Dobrý den, mám dotaz a **brozbu**. Zda by šlo ve Slavičíne vybudovat pumptrack nebo dirt park? Myslím si že zdejší mládež nejen ze Slavičína bude velmi **natšená** a bude tu to možnost využívat na plno. Děkuji za váš čas.*

Zde se mladík ptá na „cyklodráhy". Podle mě by ale mládeži prospěl spíš kurz pravopisu.

. . .

Dobrý den, jak poznáme, kdy se úřad dostaví, abychom byly doma.

Paní se ptá na návštěvu Katastrálního úřadu. Bez tohoto kontextu těžce pochopitelná otázka.

Iva Šimoníková,
manažerka SMS ČR ve Zlínském kraji

Zastávka v korytu vodního toku?

Někdy je potřeba udělat si legraci i z vlastní blbosti.
Když se zadaří, tak může být i autobusová zastávka v Křižánkách korytem vodního toku.
Prý se tomu na ministerstvu trochu divili.

Jan Sedláček, bývalý starosta Křižánek v Kraji Vysočina

Obec Křižánky
Moravské Křižánky 116, 592 02 Křižánky

Státní statek Jeneč, státní podnik v likvidaci
se sídlem Třanovského 622/11
Praha 6, Řepy, PSČ 163 00

Č.j.: 2021/04/09/02-SE Vyřizuje: Jan Sedláček Tel: 724 076 338 Datum: 9.4.2021

Věc: Čestné prohlášení k vlastnictví stavby

Obec Křižánky tímto prohlašuje, že autobusová zastávka na parcele 626 v k.ú. Moravské Křižánky je korytem vodního toku jednoho z přítoků Kyšperského rybníku, který je v majetku Obce Křižánky.

.....
Ing. Mgr. Jan Sedláček
starosta obce Křižánky

Pověřenec i pasáčkem krav?

„Paní, běhají vám tady krávy! Za chvíli budou až na dálnici. Rychle s tím něco udělejte..."

Takovým úkolem občas občané pověří i pověřence, když je jeho kontakt uvedený na webových stránkách obce.

Marcela Syrová,
pověřenkyně pro ochranu osobních údajů

Není Svoboda jako Svoboda

Letos mi v průběhu léta volal nějaký postarší pán, který mi s chladnou vážností sdělil, že by chtěl nahlásil pachatele trestného činu. Nejprve jsem si pomyslel, že jde o omyl nebo vtip některého ze starostů (některým by to bylo podobné). Ale po delší konverzaci a kličkování jsme se dostali k tomu, že se pán sice dovolal pomocí internetového vyhledávače na telefonní číslo Romana Svobody, ovšem ne toho z pořadu Na stopě.

Roman Svoboda, manažer SMS ČR v Plzeňském a Karlovarském kraji

Jarda nebo Rajda?

Naše rodina se již rok baví přebreptem malého vnoučka. Místo děda **Jarda** mu říkal děda **Rajda**.

Eva Malá, starostka Kozlova v Kraji Vysočina

Když se zadaří najít ten správný šanon

Nalezeno v regálu ředitelky SMS ČR, kterou na shodu názvu od výrobce šanonu s tématem na hřbetu upozornil krajský manažer Roman Svoboda.

Jak vzniká SMSKA?

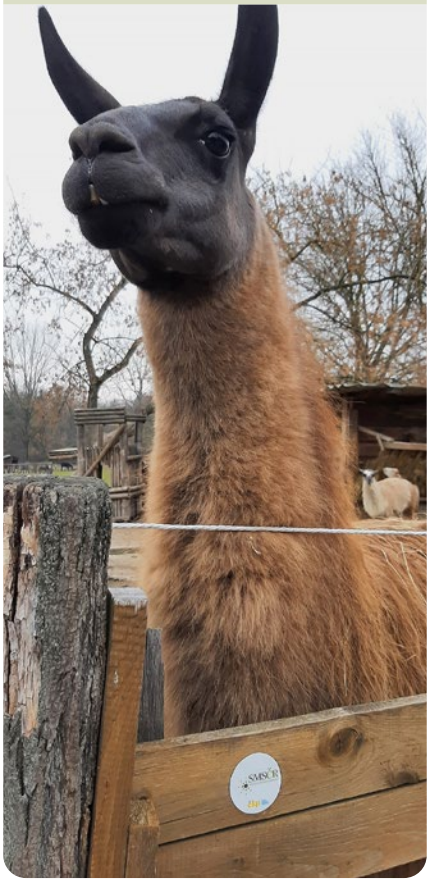
Něco málo z noční komunikace mezi šéfredaktorkou a grafikem…

Myslíme i na lamy

Zvyšujeme bezpečnost chodců tím že do obcí distribuujeme reflexní samolepky.
Myslíme i na lamy!
A ty jsou z toho paf!

Kristýna Vodrážková, manažerka SMS ČR v Pardubickém kraji

Chválíme za prsacovitost

Nacvičujeme u nás v Kameničkách ochotnické divadlo. Jedna z účinkujících chtěla pochválit naši režisérku za pracovitost, ale do chatu napsala kouzelně, že chválí režisérku za „prsacovitost".

Robert Adámek, starosta Kameniček v Pardubickém kraji

Očkování prasat občanů

Pozor, pozor, důležité hlášení: Upozorňujeme, že zítra proběhne očkování prasat občanů, kteří se předem přihlásili na obecním úřadě. Opakuji hlášení…

Jedno již starší, ale autentické hlášení z obecního rozhlasu aneb jak to vypadá, když si čtený text připravujeme ve spěchu. Zaznamenala Marie Šuláková.

S podrazem

Pozor na to rychlé psaní. Na místo S pozdravem loučím se S podrazem… A to není zrovna můj styl.

Marie Šuláková, šéfredaktorka SMSKY

Pozor na klepánice!

Tříletá vnučka mi nedávno oznámila, že po setmění chodí venku „klepánice". A z těch mám strach i já.

Marie Janečková, starostka Rybí v Moravskoslezském kraji

Když smrdí hnůj

Stížnost: „Když zemědělci hnojí, tak to tady strašně smrdí."

Helena Tučková, starostka Nové Vsi u Nového Města na Moravě

Vzkaz od francouzské holčičky

Každé ráno chodím pravidelně kontrolovat chod ČOV. Ve čtvrtek 21. října přesně v 9.15 hod středoevropského času jsem při jedné takové obchůzce našel na louce balónek s přivázaným pouzdrem, do nějž byl vložen lístek se známkou FRANCE. Na lístku bylo francouzsky napsané přání od pětileté dívenky, které jsem, s pomocí svého známého, odpověděl.

Jaroslav Lukeš, starosta Klášterní Skalice ve Středočeském kraji

PayPhone

KB | SmartPay

PayPhone na rok ZDARMA
platební terminál v mobilu

S naší aplikací PayPhone může přijímat karty už každý.
Je ideálním řešením pro živnostníky a drobné podnikatele.

NABÍDKA	1. rok	po 1. roce
Měsíční poplatek za aplikaci	ZDARMA	ZDARMA
Poplatek acquirera za zpracování transakce	ZDARMA*	1,45 %

*Nad objem 50 000 Kč měsíčně je účtován Poplatek acquirera za zpracování transakce 1,45 %.

mastercard VISA Google Pay Pay Česko platí kartou

Kontakty na SMS ČR: Adresa sídla SMS ČR je Zlín - Prštné, Nábřeží 599, 760 01, telefony: 577 688 103, 604 345 806, internet: www.smscr.cz, e-mail: info@smscr.cz, SMSKA Zpravodaj Sdružení místních samospráv České republiky vydává Sdružení místních samospráv ČR se sídlem Zlín 760 01, Nábřeží 599, IČO: 75130165, www.smscr.cz, info@smscr.cz, místo vydání Zlín, dat. vydání 15. 12. 2021, 12/2021, ev. č. MK ČR E 20029. Výkonný redaktor: Marie Šuláková, sulakova@smscr.cz; Grafické zpracování: Studio Matrix, info@studiomatrix.cz; Použité fotografie: Archiv SMS ČR, archivy obcí, Marie Šuláková.